

Čestmířská 516/27
160 00 Praha 6 - Bubeneč
Česká republika

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
JUDr. KAROL HRÁDELA

ORIGINAL DLE DATOVÉHO PRŮKLU
(NEAKTUALIZOVANÝ OBSAH)
tel.: 224 390 311
fax: 224 390 312
akhradela@akhradela.cz

ÚSTAVNÍ SOUD ČR	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo	
dne: - 3 - 01 - 2013	2
5412PM	krát Přílohy: <u> 1 </u>
Čj.: viz číselný kód	Vyřizuje: <u> H </u>

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno 2

Navrhovatelé a stěžovatelé:

Navrhovatel č. 1

Věci veřejné
Ohradní 1087/63
140 00 Praha 4 – Michle
IČ: 26599643

Navrhovatel č. 2

Poslanecký klub politické strany Věci veřejné
Sněmovní 4
118 26, Praha 1 - Malá Strana

Navrhovatelé č. 3
poslanci Parlamentu ČR

Michal Babák

[REDACTED]

JUDr. Vít Bárta

[REDACTED]

Mgr. Jana Drastichová

[REDACTED]

Otto Chaloupka

[REDACTED]

PR. Č. S. 311/12

Předchází

Mgr. Radek John

David Kádner

ThDr. Kateřina Klasnová

Ing. Josef Novotný

Petr Skokan

Ing. arch. Miroslav Petráň

MUDr. Jiří Štětina

Navrhovatel č. 4
senátor Senátu parlamentu České republiky

MUDr. Pavel Lebeda

Všichni navrhovatelé jsou zároveň zastoupeni advokátem JUDr. Karolem Hrádelou

Další účastníci:

1)
Parlament České Republiky
Sněmovní 4
118 26 Praha 1 - Malá Strana

2)
Poslanecká sněmovna Parlamentu České Republiky

Sněmovní 4
118 26 Praha 1 - Malá Strana

3)
Senát Parlamentu České Republiky
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 Praha 1 Malá Strana

4)
předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
Miroslava Němcová
Sněmovní 4
118 26 Praha 1 - Malá Strana

1 Věc:

Návrh na zrušení zákona a části zákona podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy

Ústavní stížnost podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu spojená s návrhem na zrušení části Zákona o Ústavním soudu a Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) či jeho části

2 Přílohy

Viz zvláštní svazek

3 Obsah

1	Věc:	3
2	Přílohy	3
3	Obsah	3
4	Úvodní stanovení	4
4.1	Charakteristika stížnosti	4
4.2	Údaje o navrhovatelích	8
4.3	Odůvodnění aktivní legitimace k podání Návrhu na zrušení zákona nebo i jeho jednotlivých ustanovení Ústavním soudem podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy a právní výhrady k zákonu o Ústavním soudu	10
4.4	Odůvodnění aktivní legitimace k podání ústavní stížnosti dle § 74 zákona o Ústavním soudu	12
4.5	K dodržení termínu pro podání stížnosti	15
4.6	Návrh na odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí	16
4.7	Předběžné opatření	17
4.8	Zákony napadené stěžovateli	17
5	Obecné výhrady k zákonu	18
5.1	Diskriminačnost zákona	18
5.2	Prolomení hranice Února 1948	20
5.3	Benešovy dekrety	21
5.4	Vytváření církevního majetku	21
5.5	Cenzura	23

5.6	K povinnosti restituovat	24
5.7	Pokračování v útisku českého národa zákonodárcem prosazujícím zájmy cizí moci 24	
5.8	K vydávání majetku nevlastníkovi	25
5.9	K náhradám	26
5.10	K velikosti znárodněného majetku	27
6	Právní výhrady k zákonu	28
6.1	Snaha o rozštěpení politické strany Věci veřejné a podezření na korupci v souvislosti s přijímáním zákona	33
7	Průběh legislativního procesu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi	35
7.1	První čtení návrhu zákona	36
7.2	Druhé čtení návrhu zákona	39
7.3	Třetí čtení návrhu zákona	42
7.3.1	Odnětí slova poslanci Babákovi	44
7.4	Projednání návrhu zákona Senátem	45
7.5	Projednání návrhu zákona Poslaneckou sněmovnou po navrácení návrhu ze Senátu 46	
7.5.1	Nedodržení termínu k projednání zákona	46
7.5.2	Hlasování po půlnoci	47
7.5.3	Hlasování o přestávce	48
7.5.4	Změna ve složení poslanecké sněmovny	50
7.6	Legislativní proces u presidenta republiky	50
7.7	Podpis zákona předsedou vlády a jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů	51
8	Návrh na rozhodnutí Ústavního soudu a podpisová doložka	52

4 Úvodní stanovení

4.1 Charakteristika stížnosti

1. Navrhovatelé podávají tento návrh na zrušení dvou zákonů či jejich částí a na vydání předběžného opatření. Neznají jakoukoliv jinou cestu, která by umožnila diskriminované politické menšině plnit jí její ústavní povinnosti a hájit zájmy společnosti a svá práva, než v případě svévole státní moci se obrátit na Ústavní soud, pokud neexistuje jiná cesta ochrany Ústavy a stěžovatelé přitom nechtějí vyzývat k odporu proti státní moci zneužívající svého postavení.
2. Všichni navrhovatelé a zároveň stěžovatelé dále jen „navrhovatelé“ nebo „stěžovatelé“ tímto dávají Návrh na zrušení zákona a části zákona podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy a Ústavní stížnost podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu spojenou s návrhem na zrušení části Zákona o ústavním soudu a Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), když při jeho přijímání a jeho přijetím došlo k zásahu do jejich individuálních práv a k přijetí zákona porušujícího demokratický charakter České

republiky, když realizací tohoto zákona bude zásah do jejich práv nenávratně dokonán.

3. Navrhovatelé si uvědomují, že Ústavní soud může dospět k závěru, že nejsou oprávněni k takovéto ústavní stížnosti a tím v konečném důsledku i k závěru, že Česká republika není demokratickým státem založeným na volné soutěži politických sil, když politická menšina reprezentující názory většiny národa, nemá legální možnost přezkoumat protiústavní postup zákonodárce a že materiální jádro ústavy je pouhou frází.
4. Stěžovatelé však věří v demokracii a ústavnost a tomu, jak ve své ustálené judikatuře Ústavní soud opakovaně dovodil, že státní moc – ve vztahu k normativním právním aktům zvláště pak moc zákonodárná – je ve své činnosti vedena příkazem proporcionality (přiměřenosti) a zákazem legislativní svévole a protože tak, jak v pochybnostech o ústavnosti právního předpisu Ústavní soud posuzuje účel (cíle) takového zásahu ve vztahu k použitým prostředkům, přičemž měřítkem pro toto posouzení je zásada přiměřenosti, jež se projevuje zákazem nadměrnosti zásahů do práv a svobod [srov. též nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/96 ze dne 9. 10. 1996 (N 99/6 SbNU 213; 280/1996 Sb.)] i oni vycházejí z přesvědčení, že i Ústavní soud musí bránit legislativní svévoli a při posuzování své působnosti a pravomoci vycházet z materiálního jádra Ústavy a z požadavku přiměřenosti, obrací se stěžovatelé na tento Ústavní soud, když tvrdí, že jejich hlavním cílem je snaha uchránit demokratické hodnoty porušené v legislativním procesu při přijímání Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a obsahem tohoto zákona ke škodě stěžovatelů a většiny národa.
5. Stěžovatelé si uvědomují, že chtějí-li chránit ústavnost a demokratické hodnoty právního státu, že musí napadnout i část zákona o Ústavním soudu, což též činí, protože zneužitím jeho doslovného znění by došlo k znemožnění menšiny nalézat ochranu u Ústavního soudu před zneužitím státní moci pro potřeby úzké skupinky osob nerespektujících zájmy své vlasti a pro prospěch cizí moci.
6. Ústavní stížnost je podaná zejména proto, že Stěžovatelé zastávají stanovisko, že postupem Poslanecké sněmovny České republiky a předsedkyně této Poslanecké sněmovny, která znemožnila poslancům přednést stanovisko strany a poslaneckého klubu, když Poslanecká sněmovna později v době přestávky v jednání Poslanecké sněmovny přijala v rozporu s Jednácím řádem Poslanecké sněmovny Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi. Poslanecká sněmovna v rozporu s jednácím řádem vyčkávala s hlasováním o návrhu zákona po jeho vrácení Senátem až na změnu ve složení Poslanecké sněmovny, kdy se poslancem stala i v té době již nepravomocně odsouzená osoba pro korupci, která pomáhala se schválením zákona, došlo k diskriminaci politické strany, poslaneckého klubu politické strany, poslanců

– stěžovatelů, ale zejména voličů, kteří zvolili poslance – stěžovatele, kteří byli zbaveni možnosti plnit své ústavní povinnosti a práva. Tím došlo nejen k poškození poslanců, ale i jejich voličů.

7. Stěžovatelé napadají ústavní zákon o Ústavním soudu, který umožňuje, aby došlo k diskriminaci až pětiny aktivních voličů České republiky, jejichž zástupci nemají dle doslovného znění zákona přijatého v době, kdy stěžovatelé buď neexistovali či nebyli ústavními činiteli, možnost podat ústavní stížnost proti zákonu, který je v rozporu s ústavním pořádkem, pokud nedosáhnou stanoveného počtu stěžovatelů. V konečném důsledku tak může vzniknout situace, kdy v Poslanecké sněmovně budou působit až čtyři poslanecké kluby, jejichž poslancům bude bráněno vykonávat svou činnost, tak jako se to stalo poslancům Věcí veřejných, kdy politické strany a politické kluby sdružující tyto poslance budou zbaveni možnosti vykonávat ústavou garantovaná práva a kdy dojde k faktickému omezení volné soutěže politických stran v důsledku nemožnosti reálného vykonávání politického vlivu v parlamentu České republiky, kdy budou šikanováni poslanci za názory neodpovídající vůli většiny a kdy více než 20% aktivních voličů České republiky bude zbaveno možnosti, aby jimi zvolení zákonodárci aktivně vykonávali svůj mandát. V konečném důsledku by trvání na počtu 41 poslanec pro podání ústavní stížnosti znamenalo, že více než jeden milion voličů nebude mít reálnou možnost se bránit proti přijímání zákonů, které jsou v hrubém rozporu s materiálním jádrem ústavy a základními principy právního státu prostřednictvím svých volených ústavních činitelů. Takováto situace je v rozporu s principy právního státu.
8. Navrhovatelé si uvědomují, že Ústavní soud může dospět k závěru, že právní řád ČR neumožňuje ani parlamentní straně, ani jejímu politickému klubu a ani všem poslancům této politické strany, ale ani jiným poslancům nebo senátorům, kterých je méně, než určuje kvorum stanovené většinou poslanců, napadnout návrhem zákon, který ohrožuje samotný demokratický základ České republiky, zákon, který byl přijat v důsledku postupu, který je porušením řádného legislativního procesu. Nemohou si však vzít na odpovědnost tolerování narušení samotných základů demokratického právního státu a ponechávají na Ústavním soudu jako strážci Ústavnosti, jak s jejich stížnostmi naloží a zda bude tolerovat vážné poškození České republiky. V té souvislosti navrhovatelé prohlašují, že znají usnesení Pl. ÚS 23/12 ze dne 9. 10. 2012, kdy Ústavní soud na jedné straně uvedl, že ten, do jehož práva v legislativním procesu bylo zasaženo, nemá sám o sobě možnost domáhat se ochrany u Ústavního soudu, a z druhé strany, že se nemůže domáhat ani ochrany individuální, protože legislativní činnost nelze považovat za zásah orgánu veřejné moci. Ústavní soud uvedl: „je tedy zřejmé, že jeho podání není návrhem ve smyslu ustanovení čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy [k takovému návrhu by ostatně nebyl dle ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) zákona o Ústavním soudu ani aktivně legitimován]... Dle konstantní judikatury Ústavního soudu však legislativní činnost není možno považovat za zásah orgánu veřejné moci (srov. usnesení ve věcech sp. zn. I. ÚS 92/94, III. ÚS 121/04 a mutatis mutandis usnesení sp. zn. Pl. ÚS 10/04). Je tak evidentní, že podává-li stěžovatel svoji ústavní stížnost ve smyslu ustanovení § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu (a nikoliv ve smyslu ustanovení § 64 a násl. zákona o Ústavním

soudu), žádá jí Ústavní soud o vydání rozhodnutí, k němuž není orgán ochrany ústavnosti příslušný.“ Přesto se však stěžovatelé domnívají, že Ústavní soud musí jednoznačně uvést, zda v zemi, která má mít založený politický systém na volné soutěži politických sil, lze diskriminovat některé politické strany. Proto tuto stížnost podává jak diskriminovaná politická strana, tak její poslanecký klub, tak poslanci této strany, ale i senátor, kteří věří v demokracii a právní stát a to i za sebe osobně. Odmítne-li Ústavní soud tuto stížnost z formalistických důvodů bez věcného projednání a zvážení všech aspektů, pak zároveň potvrdí, že diskriminované politické síly nemají v České republice právní ochranu, že neexistuje jakákoliv ochrana pro politicky pronásledované menšiny a že lze změnít na řadu století politické uspořádání státu a vliv politických sil za podezřelých okolností vyvolávajících obavy z korupce. Není bez zajímavosti, že konečný benefit z majetkového vyrovnání bude v největším rozsahu mít Vatikán, který má kontrolovat dle vyjádření českých biskupů jejich hospodaření, a který dle dostupných informací byl od 1. 7. 2012 byl zařazen dle states department USA na seznam států, kde hrozí praní špinavých peněz. Vatikánská banka IOR, v níž mohou skončit veškeré výnosy z případného prodeje majetku Vatikánu v České republice, se přitom zmítá ve skandálech spojených s praním špinavých peněz a osoby prosazující církevní restituce jsou zmiňovány v soudním řízení ve velmi podezřelých souvislostech (blíže např. <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/261235-usa-podeziraji-vatikan-z-prani-spinavych-penez.html>).

9. Než díky povodním v roce 2002 došlo ke zničení státních archivů Ministerstva zemědělství o pozemkové reformě v roce 1919 a její revizi a než církevní představitelé získali přístup k dokumentům státu včetně Státní bezpečnosti, tvrdili, shodně se zesnulým kardinálem Tomáškem, který po pádu komunismu prohlásil 23. prosince 1989, v souvislosti s případnými majetkovými požadavky katolické církve: „O tom se zatím nejedná a ani se to neplánuje. Doufáme však, že ze strany státní správy bude větší otevřenost a že pro církevní činnost poskytne stát širší možnosti.“ Když na základě výčtového zákona č. 298/1990 Sb., a jeho novely č. 338/1991 Sb., byl vydán výčtově specifikovaný majetek řeholním řádům, kongregacím a Olomouckému arcibiskupství, celkově 170 objektů představitel církve a stát tak v souladu s přáním církve jednal otevřeněji a poskytl církvi širší prostor, pak kardinál František Tomášek uvedl: „Je to poslední nárok, který církve vznášejí.“ „Budeme muset být solidární s lidmi,“ dodal k tomu 10. března 1991 tehdejší provinciál dominikánského řádu Dominik Duka, „kteří budou mít hluboko do kapsy, kteří budou hledat práci, ztrácet naději.“ Zároveň však označil navrácení některých objektů jako první krok. Nyní církve po získání přístupu do archivů a zničení archivů ministerstva zemědělství svůj přístup zcela změnily, když stát bude po změně situace v důkazní nouzi proti církvím a řádům oproti situaci, která byla v dobách kardinála Tomáška, kdy stát mohl lépe prokazovat, co je jeho a co ne a na základě jakého právního titulu a zda a v jaké výši byly vyplaceny náhrady. Stěžovatelé nezkoumají, jakou roli ve změně přístupu církví hraje zničení archivů, změna ekonomické situace církví, politická situace v České republice či to, že bývalý mluvčí biskupské konference Daniel Herman se stal po svém působení na ministerstvu kultury ředitelem Ústavu totalitních režim, kde se nacházejí či by se měly nacházet dokumenty k církevnímu majetku.

10. Navrhovatelé si jsou tak vědomi, že Ústavní soud může dospět k závěru, že politická strana, její poslanecký klub, menšina poslanců či senátorů, a tito ani jako fyzické osoby, nemohou zabránit znevýhodnění většiny národa a přijetí nedemokratického zákona, pokud se podaří části společnosti po volbách ovládanou většinu zákonodárného sboru za situace vyvolávající podezření z korupce a při nerespektování platného právního řádu prosadit přijetí zákona měnícího charakter celého státu, jehož znění neodpovídá volebnímu programu žádné z politických stran. Navrhovatelé si jsou však zároveň vědomi své povinnosti a ti z nich, kteří jsou ústavními činiteli své ústavní povinnosti a svého slibu, a alespoň se snaží bojovat za demokratický stát, rovnost občanů a ochranu oprávněných zájmů České republiky i za situace, kdy ví, že nemusí uspět a má dojít k faktickému okradení většiny společnosti zneužitím demokratických institutů právního státu.
11. Navrhovatelé si jsou vědomi, že jim hrozí sankce za tento ústavní návrh, když mnozí z nich již byli pro svůj odpor k nedemokratickému zákonu o majetkovém vyrovnání s církvemi postihováni a cenzurováni, nemohou však zradit svoji vlast a odmítají se podílet na činnosti vyvolávající podezření z korupce.
12. Navrhovatelé zároveň konstatují, že přijetím zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi po nedemokratickém legislativním procesu došlo i k porušení jejich individuálních práv a to zejména práva na řádné zastupování demokraticky zvolenými zákonodárci při přijímání zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi, proto se domáhají zrušení tohoto zákona i cestou individuální stížnosti proti zákonu nerespektujícímu jejich právo včetně práva na rovné zacházení, přestože ví, že obdobný návrh pravděpodobně nebyl ještě nikdy v České republice podán a jeho úspěšnost je sporná. Chtějí však využít všech cest k ochraně právního státu a oprávněných zájmů České republiky. Záleží jen na Ústavním soudu, zda poskytne ochranu materiálnímu jádru Ústavy a většině české společnosti, či zda se prokáže, že Česká republika není demokratickým státem, v kterém nelze zabránit zneužití principů právního státu ke škodě většiny obyvatel.
13. Navrhovatelé žádají, aby Ústavní soud podle § 39 zákona o jednacím řádu rozhodl o naléhavosti věci.

4.2 Údaje o navrhovatelích

14. Navrhovatel číslo 1 je diskriminovanou politickou stranou. Za politickou stranu podle stanov jedná samostatně předseda nebo osoba určená předsednictvem strany. Předseda

strany podepsal plnou moc advokátovi pro zastupování strany v řízení před Ústavním soudem.

15. Navrhovatel číslo 2 je parlamentním klubem politické strany-navrhovatele číslo 1. V době vzniku Ústavy existoval předpis – zákon č. 35/1989 Sb., o jednacím řádu České národní rady, ve znění zákona č. 280/1991 Sb., který obsahoval daleko širší výčet orgánů České národní rady než nynější jednací řád a který se měl podle čl. 106 odst. 4 Ústavy aplikovat do přijetí zákonů o jednacím řádu komor. Samotná Ústava tak počítala s faktem, že mimo orgánů, jež komory zřizují podle čl. 31 odst. 1, existovaly ze zákona i další orgány komor, mezi nimiž byly také poslanecké kluby. Později přijaté předpisy již neřešil právní postavení poslaneckých klubů, ale podle stěžovatelů i nadále jsou poslanecké kluby orgánem sněmovny. Proto právem i Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn. 11 Tcu 135/2012 dne 3. 10. 2012, že se indemnita podle čl. 27 odst. 2 Ústavy vztahuje i na projevy poslance učiněné na jednání poslaneckého klubu. Pojem „orgán“ je proto podle názoru Nejvyššího soudu pro účely imunity třeba vykládat tak, že se jedná o zákonem předpokládané „místo“, kde poslanci (senátoři) vykonávají svůj mandát spolu s dalšími poslanci (senátory), tedy kde se zpravidla odehrává diskuse o legislativních návrzích, přijímají se politická rozhodnutí apod. Z tohoto hlediska je zřejmé, že se poslanecký (senátorský) klub nijak výrazně neliší od výborů a komisí zřizovaných komorami. Jeho role v legislativním procesu je nezpochybnitelná a významná. Má řadu oprávnění, poslanecké kluby jsou oficiální (zákonnou) součástí Sněmovny- jsou oprávněny používat ke své činnosti místnosti v prostorách Sněmovny včetně potřebných technických prostředků, na úhradu nákladů se poslaneckým klubům poskytuje příspěvek z rozpočtu Sněmovny. Obtížně lze však přitom předpokládat, že by za tento orgán mohl jednat někdo, kdo není jeho členem a to zvláště za situace, když je napadáno jednání takové osoby – konkrétně předsedkyně Poslanecké sněmovny. Proto je ústavní stížnost klubu politické strany podaná jeho předsedkyní a advokátem jej zastupujícím, přestože si stěžovatelé uvědomují možné rozdílné náhledy na právní subjektivitu klubu z hlediska trestněprávního a z hlediska práva k podání ústavní stížnosti.

16. Navrhovatelé číslo 3 jsou poslanci Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky a stížnost podepsali sami i prostřednictvím svého advokáta.

17. Navrhovatel číslo 4 je senátor Senátu Parlamentu České republiky a stížnost podepsal sám i prostřednictvím svého advokáta.

4.3 Odůvodnění aktivní legitimace k podání Návrhu na zrušení zákona nebo i jeho jednotlivých ustanovení Ústavním soudem podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy a právní výhrady k zákonu o Ústavním soudu

18. Právní výhrady k zákonu o Ústavním soudu spočívají v protiústavnosti stanovení kvora pro napadení ústavnosti zákona, které brání tomu, aby menšina poslanců či senátorů, jejichž počet nedosahuje stanoveného kvora, a to zvláště i u těch zákonodárců, do jejichž práv bylo zasaženo jinak a jejichž jiná práva byla porušena, mohla se domáhat posouzení ústavnosti zákona, když takovéto oprávnění zákon o Ústavním soudu nepřiznává politické straně a ani poslaneckému či senátorskému klubu, čímž dochází k porušení materiálního jádra ústavy.

19. Stěžovatelé číslo 3 a 4 jsou poslanci nebo senátorem Parlamentu ČR, jejichž počet neodpovídá počtu uvedenému ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) zákona o Ústavním soudu. Přesto jsou stěžovatelé přesvědčeni, že mají aktivní legitimaci k napadení zákona o majetkovém vypořádání s církvemi a důsledků kvora stanoveného v zákoně o Ústavním soudu i příslušných pasáží zákona o Ústavním soudu. Stejně tak se domnívá i politická strana její parlamentní klub, že mají mít stejné právo, přestože s tím zákon nepočítá.

20. Navrhovatelé znají zákon ze dne 16. června 1993 č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu v platném znění. Uvědomují si, že nemusí být považováni za osoby oprávněné podat podle § 64 odst. 1 zákona Návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy, když takovýto Návrh je oprávněn podat:

- a) prezident republiky,
- b) skupina nejméně 41 poslanců nebo skupina nejméně 17 senátorů,
- c) senát Ústavního soudu v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti,
- d) vláda za podmínek uvedených v § 118,
- e) ten, kdo podal ústavní stížnost za podmínek uvedených v § 74 tohoto zákona, nebo ten, kdo podal návrh na obnovu řízení za podmínek uvedených v § 119 odst. 4 tohoto zákona,

když navrhovatelé nemusí podle určitých výkladů splňovat žádnou z těchto podmínek. Podle odstavce 5) téhož ustanovení platí, že: „Návrh skupiny poslanců nebo skupiny senátorů podle odstavce 1 písm. b) a odstavce 2 písm. b) musí být podepsán požadovaným počtem poslanců nebo senátorů.“

21. V konkrétním případě tak stěžovatelé napadají nejprve Zákon o Ústavním soudu vyhlášený 29. 06. 1993 ve Sbírce zákonů v částce 46 pod číslem 182/1993 Sb., sněmovní tisk 276 a to v jeho platném znění, když v původním znění znělo napadené ustanovení takto: „§ 64 Podání návrhu Návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení podle cl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy je oprávněn podat

- a) prezident republiky,
- b) skupina nejméně 41 poslanců nebo skupina nejméně 17 senátorů
- c) senát Ústavního soudu v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti,
- d) ten, kdo podal ústavní stížnost za podmínek uvedených v § 74 tohoto zákona.“,

takže stěžovateli napadené kvorum poslanců a senátorů je součástí zákona od jeho přijetí, tj. od doby, kdy stěžovatelé ani nebyli ústavními činiteli a ani někteří z nich neexistovali, takže by při trvání na nemožnosti změnit tuto podmínku rozhodnutím soudu, mohli být zbaveni jednou pro vždy možnosti jako politická menšina se domáhat ochrany u Ústavního soudu proti zlovůli většiny, která si stanovením kvora pro sebe zajistila lepší podmínky pro svoji činnost..

22. Majoritní politické strany prosadily v minulosti takové znění zákona o Ústavním soudu, které narušuje volnou soutěž politických stran a pošlapává samotné materiální jádro Ústavy za podmínky, že dojde k přijetí jiného zákona, který je nedemokratický a jehož obsah vyhovuje většině poslanecké sněmovny. Znění zákona o Ústavním soudu v konečném důsledku vytvořilo podmínky pro to, aby vybrané politické strany se střídaly u moci, podstatně omezily volnou soutěž politických stran a případně bez možnosti ochrany většiny společnosti ze strany Ústavního soudu např. prosadily i takový zákon, který zruší republikánskou formu vlády, zavede diktaturu, zruší Ústavní soud, zruší Parlament a zavede doživotní mandáty atd., přičemž poslanci menších politických stran nebudou mít možnost tomu zabránit. Podobné platí i pro případ, když by majoritní politické strany pravidelně se střídající u moci rozhodly změnit zákon o Ústavním soudu způsobem, který by fakticky vyloučil jakékoliv rozhodování Ústavního soudu o zásadních otázkách našeho státu z hlediska jejich souladu s Ústavou.

23. Znění zákona o Ústavním soudu je naformulováno dokonce takovým způsobem, že by v konečném důsledku měla nastat situace, že ani čtyři poslanecké kluby či čtyři parlamentní politické strany či jejich poslanci představující více než 20% oprávněných voličů by neměli oprávnění napadnout jakýkoliv protiústavní zákon pošlapávající materiální jádro ústavy. To platí i za situace, když by se takovéto politické strany a jejich zákonodárci dohodli na společném postupu, který by měl chránit základní demokratické hodnoty právního státu. Přes to by dle názoru stěžovatelů znění zákona o Ústavním soudu jim nemělo zabránit úspěšně napadnout takový protiústavní zákon, který byl přijat proti vůli většiny společnosti po nedemokratickém legislativním procesu, za situace, kdy vládní moc znemožnila odbornou diskusi, fakticky stát provozoval po dobu legislativního procesu cenzuru jiných názorů a to i v České televizi a kdy za podezřelých okolností vyvolávající vážné obavy z korupce rozhodl Parlament většinou poslanců o vydání význané části

majetku státu de facto cizí moci a to dokonce i za situace, kdy tato moc nebyla v minulosti ani zprostředkovaně vlastníkem takového majetku, když konečné hlasování se uskutečnilo bez přítomnosti opozice v době vyhlášené přestávky schůze sněmovny a v rozporu s tím, že zákon vyžaduje, aby se po vrácení zákona senátem o něm hlasovalo na nejbližší schůzi a ne až na takové, která nastane po změně ve složení Poslanecké sněmovny, kdy na uvolněné místo nastoupí napří i poslanec odsouzený za korupci, který po složení svého slibu umožnil přijetí zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi.

24. Protože stěžovatelé jsou přesvědčení, že stanovení tak vysokého kvora pro Návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy porušuje materiální jádro ústavy a brání v končeném důsledku volné soutěži politických sil a vede k zneužití demokratických institucí, navrhuje stěžovatelé, aby Ústavní soud rozhodl ve vztahu k tomuto zákonu, že:

Ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) se ve slovech „nejméně 41“ a ve slovech „nejméně 17“ a odst. 5 ve slovech „požadovaným počtem poslanců nebo senátorů“ zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, se zrušují dnem vyhlášení Nálezu ve Sbírce zákonů.

25. Stěžovatelé upozorňují, že v konkrétním případě je situace natolik vážná, že by nemusely být oprávněné podat návrh na zrušení zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi minimálně dvě stávající parlamentní politické strany, které prohlásily, že chtějí tento zákon napadnout u Ústavního soudu a ani jejich politické kluby, ba ani jejich všichni poslanci, pokud by se jim nepodařilo dohodnout s některou politickou stranou, v jejichž zájmu je mimořádně vysoká kvóta stanovena, pokud by mělo platit, že kvorum uvedené v zákoně o Ústavním soudu je v souladu s ústavou a neohrožuje materiální jádro ústavy. Přitom je nesporné, že v legislativním procesu přijímání zákona o majetkovém vyrovnání docházelo k diskriminaci poslanců těchto politických stran.

4.4 Odůvodnění aktivní legitimace k podání ústavní stížnosti dle § 74 zákona o Ústavním soudu

26. Stěžovatelé – nesenátoři zastávají stanovisko, že přijetím zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi došlo i k porušení jejich základních práv, když nemohli nejen získat od státní moci potřebné informace, ale ani zabránit či se pokusit zabránit v rozporu s demokratickými principy našeho státu přijetí diskriminačního zákona spojeného i s vyplácením neověřených a neodůvodněných náhrad z majetku státu ke škodě jeho obyvatel a tím i stěžovatelů, kteří nebudou moc neoprávněnému obohacování subjektů spojených s cizí mocí a to v důsledku protiústavního postupu Parlamentu resp. jeho Poslanecké sněmovny a předsedkyně a zamlčování řady důležitých skutečností ze strany vlády a

sdělovacích prostředků. Zákon tak v konečném důsledku povede k obohacení určité části společnosti spojené s cizí mocí ke škodě většiny společnosti, která zákon odmítá a to mj. v důsledku zcela nedemokratického přijímání zákona, kdy politická strana, její klub i poslanci byli zbaveni možnosti se podílet ústavou předvídaným způsobem na projednávání zákona o na rozhodování o jeho přijetí a to dokonce až v takovém rozsahu, že klub politické strany byl zbaven možnosti tlumočit své stanovisko při jednání pléna a konečné hlasování proběhlo o přestávce jednání sněmovny, takže opoziční poslanci se nemohli přihlásit do diskuse a případně přednášet své věcné připomínky, které mohli ještě některé koaliční poslance ovlivnit.

27. Tím došlo i k porušení individuálních práv stěžovatelů-poslanců včetně práva hlasovat a vyjadřovat své názory, stejně jako došlo k porušení těchto individuálních práv i u jejich politické strany a klubu, ale i senátora, kteří též mají právo na to, aby legislativní proces probíhal v demokratickém duchu při respektování ústavy a všichni poslanci se mohli řádně vyjadřovat a rozhodovat o zákonu vráceném Senátem.

28. Stěžovatelé zastávají stanovisko, že Ústava v čl. 87 odst. 1 písm. d) o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod, s tím, že tímto ustanovením je vázán i zákonodárce, který čl. 88 Ústavy stanoví, že:

„(1) Zákon stanoví, kdo a za jakých podmínek je oprávněn podat návrh na zahájení řízení a další pravidla o řízení před Ústavním soudem.

(2) Soudci Ústavního soudu jsou při svém rozhodování vázáni pouze ústavním pořádkem a zákonem podle odstavce 1.“

nesmí vyložit způsobem, který by vyloučil právo ústavních činitelů, politických stran, ale i občanů na posouzení věci Ústavním soudem, pokud se jedná o zásah, který v konečném důsledku ovlivní práva občanů, postavení celé země a zejména politickou situaci v ní na několik stovek let dopředu, a to proti vůli většiny občanů a za více než podezřelých okolností.

29. Proto tímto podávají stěžovatelé stížnost i proti zásahu do svých individuálních práv spojenou s návrhem na zrušení výše uvedeného zákona a to v souladu § 64 odst. 1), když Návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých ustanovení podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy je oprávněn podat ... é) ten, kdo podal ústavní stížnost za podmínek uvedených v § 74 tohoto zákona, nebo ten, kdo podal návrh na obnovu řízení za podmínek uvedených v § 119 odst. 4 tohoto zákona.

30. Stěžovatelé si uvědomují, že podle § 74 zákona o Ústavním soudu spolu s ústavní stížností může být podán návrh na zrušení zákona nebo jiného právního předpisu anebo jejich

jednotlivých ustanovení, jejichž uplatněním nastala skutečnost, která je předmětem ústavní stížnosti, jestliže podle tvrzení stěžovatele jsou v rozporu s ústavním zákonem, popřípadě se zákonem, jedná-li se o jiný právní předpis. Zároveň si uvědomují, že k porušení jejich ústavních práv dochází nikoliv konkrétním zákonem upravujícím legislativní proces, který by tak bylo možné napadnout, ale tím že při nerespektování tohoto legislativního procesu došlo k přijetí zákona, který je protiústavní, čímž nastává škodlivý následek zákonodárcem původně nepředvídaný okamžikem nabytí účinnosti takového protiústavního zákona přijatého při nerespektování materiálního jádra ústavy a platného legislativního procesu. Domnívají se však, že principu právního státu odpovídá extenzivní výklad ustanovení § 74 zákona.

31. O zrušení důsledku schválení protiprávního zákona při nedodržení legislativního procesu na základě stížnosti postižených není v českém právním řádu jakákoliv výslovná zmínka a s přihlédnutím ke komplexnosti právního řádu je tak třeba přihlídnout k materiálnímu jádru ústavy a k požadavku na ochranu základních lidských práv před jejich zneužitím státní mocí. Proto stěžovatelé vykládají ustanovení § 74 zákona o Ústavním soudu v souladu s materiálním jádrem ústavy tak, aby protiprávnost a porušování Ústavy a ústavního pořádku nemohlo vést k obohacení cizí moci v důsledku zneužití práva a k přijetí nedemokratického zákona, který by nebylo možné napadnout demokratickým procesem pod ochranou soudní moci.
32. Podle § 72 zákona o Ústavním soudu: „(1) Ústavní stížnost jsou oprávněni podat mj. fyzická nebo právnická osoba podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy, jestliže tvrdí, že pravomocným rozhodnutím v řízení, jehož byla účastníkem, opatřením nebo jiným zásahem orgánu veřejné moci (dále jen "zásah orgánu veřejné moci") bylo porušeno její základní právo nebo svoboda zaručené ústavním pořádkem (dále jen "ústavně zaručené základní právo nebo svoboda"). Zbavením stěžovatelů – poslanců možnosti se účastnit pojednávání zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) v souladu s principy demokratického státu, vyjadřovat se k němu a o návrhu hlasovat, když k závěrečnému hlasování došlo po vyhlášení přestávky a odhlášení všech poslanců, došlo k porušení základního práva poslance na uplatňování zastupitelské demokracie a jeho politických práv a to zároveň i k odnětí základního práva stěžovatelů jako občanů být řádně zastupováni demokraticky zvolenými zákonodárci a ovlivňován demokraticky přijatými zákony. Obdobně došlo i k porušení základního práva ostatních navrhovatelů být zastupováni demokraticky zvolenými poslanci, kteří budou moci řádně hájit jejich zájmy. Došlo tím fakticky k popření významu politických stran a jejich úlohy v demokratické společnosti.
33. Proces přijímání zákonů hlasováním v Poslanecké sněmovně či Senátu PČR není úředním postupem ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů a z výsledku hlasování o návrhu zákona nelze dovozovat odpovědnost státu za škodu ve vztahu k jednotlivým voličům. (NS ČR 25 Cdo 1124/2005 z 31. 01. 2007). Je nutné jej však považovat od okamžiku vyjiti zákona ve Sbírce zákona za pravomocné rozhodnutí

v legislativním řízení o schválení zákona hlasováním, když stěžovatelé byli účastníky legislativního procesu, in eventum za opatření nebo jiný zásah orgánu veřejné moci

4.5 K dodržení termínu pro podání stížnosti

34. Podle § 72 odst. 3) citovaného zákona o Ústavním soudu Ústavní stížnost lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí o posledním procesním prostředku, který zákon stěžovateli k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení s tím, že podle odst. 5) jestliže zákon procesní prostředek k ochraně práva stěžovateli neposkytuje, lze podat ústavní stížnost ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy se stěžovatel o zásahu orgánu veřejné moci do jeho ústavně zaručených základních práv nebo svobod dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy k takovému zásahu došlo. Podle odst. 6) k ústavní stížnosti musí být přiložena kopie rozhodnutí o posledním procesním prostředku k ochraně práva, popřípadě také kopie rozhodnutí o odmítnutí mimořádného opravného prostředku z důvodu uvedeného v odstavci 4.
35. K hlasování o zákonu o majetkovém vyrovnání s církvemi došlo 8. listopadu 2012, ústavní stížnosti je podána ve lhůtě 60 dnů od hlasování o tomto zákonu.
36. Ústavní stížnost je dle stěžovatelů přípustná. Podle § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu je ústavní stížnost nepřipustná, jestliže stěžovatel nevyčerpal všechny procesní prostředky, které mu zákon k ochraně jeho práva poskytuje (§ 72 odst. 3); to neplatí pro mimořádný opravný prostředek, který orgán, jenž o něm rozhoduje, může odmítnout jako nepřipustný z důvodů závisejících na jeho uvážení (§ 72 odst. 4) s tím, že dle odst. 2 téhož ustanovení Ústavní soud neodmítne přijetí ústavní stížnosti, i když není splněna podmínka podle předchozího odstavce, jestliže a) stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a byla podána do jednoho roku ode dne, kdy ke skutečnosti, která je předmětem ústavní stížnosti. Ústavní stížnost přesahuje vlastní zájem stěžovatelů a dotýká se v zájmu většiny obyvatel této země i celého státu.
37. Stěžovatelé dle svého názoru neměli k dispozici jakýkoliv prostředek k ochraně svých práv. Podle § 76 odst. 5 jednacího řádu Poslanecké sněmovny (zákon č. 90/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů každý poslanec může vznést pouze při hlasování nebo bezprostředně po něm námitku proti průběhu nebo výsledku hlasování. O takové námitce rozhodne Sněmovna bez rozpravy s tím, že dle odstavce 6) citovaného ustanovení, vyhoví-li Sněmovna námitce, musí se hlasování opakovat.

38. Podle § 53 odst. 2 jednacího řádu Poslanecké sněmovny před koncem každého jednacího dne ohlásí předsedající den, hodinu a pořad příštího jednání. Zákon neupravuje možnost námitky jindy než při hlasování nebo bezprostředně po něm a zejména jí neupravuje tak, aby bylo možné námi vznést námitku jiný jednací den, při příštím jednání. Protože k hlasování o schválení zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi po jeho vrácení Senátem došlo po vyhlášení přestávky v době nepřítomnosti řádně zvolených opozičních poslanců, nemohli tak poslanci – stěžovatelé vznést při hlasování nebo bezprostředně po něm námitku proti průběhu nebo výsledku hlasování. Neměli tak legální možnost ochrany svých práv a ani práv svých voličů, když po té, co zjistili, že probíhalo hlasování, a mohli se reálně dostavit do jednací síně, již předsedající vyhlásil další den jednání a ukončil jednání, na kterém byl nedemokratický zákon schválen. O tuto možnost byli připraveni i stěžovatelé, kteří zjistili, že se má jednat v době přestávky, protože než stačili kontaktovat odešlé kolegy, že vládnoucí koalice chce jednat po vyhlášení přestávky a odhlášení poslanců, již bylo projednávání zákona ukončeno a předsedající ohlásila den, hodinu a pořad příštího jednání.

4.6 Návrh na odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí

39. Hlasováním o návrhu zákona v době přestávky došlo obsahově k přijetí rozhodnutí poslanecké sněmovny v době přestávky, kterým byl přijat zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi. Stěžovatelé pak souladu s § 79 odst. 2 navrhují, aby Ústavní soud na návrh stěžovatelů odložil vykonatelnost napadeného rozhodnutí, tj. jeho důsledky spočívající ve schválení napadeného zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi, jelikož to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem, když výkon rozhodnutí nebo uskutečnění oprávnění, přiznaného rozhodnutím třetí osobě, tj. osobám, kterým se má vydávat státní majetek, by znamenal pro stěžovatele – občany státu, kteří se na vytváření státního majetku podílejí svými daněmi - nepoměrně větší újmu, než jaká při odložení vykonatelnosti může vzniknout jiným osobám. Odloží-li Ústavní soud opatřením vykonatelnost hlasování, a odloží-li tím i účinnost schváleného zákona, když bez odložení účinnosti zákona nemá vliv případné odložení účinnosti výsledků hlasování, zabrání hrozícími miliardovým škodám, které budou mít významný dopad nejen na stěžovatele, ale na celou společnost.

40. Stěžovatelé proto navrhují, aby Ústavní soud rozhodl, že odkládá vykonatelnost usnesení Parlamentu České republiky, Poslanecké sněmovny 6. volebního období č. 1359 ze 47. schůze ze dne 8. listopadu 2012 k návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) /sněmovní tisk 580/4/ - zamítnutému Senátem, že: „Poslanecká sněmovna schvaluje návrh zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), podle sněmovního tisku 580/4.“

4.7 Předběžné opatření

41. Předběžné opatření navrhuje stěžovatelé proto, že bez předběžného opatření hrozí, že by na základě později případně zrušeného zákona došlo k vydání majetků a k uzavření smluv, které by znamenaly poškození ČR v řádech desítek a možná i stovek miliard Kč, i když by ústavní stížnosti bylo následně vyhověno, když podle § 80 odst. 1 zákona o Ústavním soudu směřuje-li ústavní stížnost proti jinému zásahu orgánu veřejné moci, než je rozhodnutí, může Ústavní soud k odvrácení hrozící vážné škody nebo újmy, k zabránění hrozícímu násilnému zásahu nebo z jiného závažného veřejného zájmu uložit orgánu veřejné moci, aby v zásahu nepokračoval (předběžné opatření). Tímto jiným zásahem je vydání Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi ve Sbírce zákonů. Realizací publikovaného a účinného zákona by došlo k pokračování zásahu do práva stěžovatelů a všech občanů České republiky.
42. Z výše uvedených důvodů stěžovatelé navrhuje, aby Ústavní soud předběžně odložil účinnost publikace zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a účinnost zákona a zakázal vládě České republiky, Ministerstvu financí, Ministerstvu kultury, Ministerstvu zemědělství, Pozemkovému fondu České republiky, Lesům České republiky, s. p., Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a dalším osobám uvedeným v zákoně jako osobám povinným realizovat tento zákon.
43. V konkrétním případě může dojít ke škodě v hodnotě stamiliard korun, i když je nesporné, že PS ČR v čele se svojí předsedkyní a předseda vlády ČR ve věci přijímání zákona o vyrovnání církvemi a náboženskými společnostmi jednali vysoce nestandardním způsobem a legislativní proces neodpovídal požadavkům na legislativní proces v demokratickém státě. Hrozí vznik mimořádné škody, která by měla dopady nejenom na státní rozpočet a občany ČR, ale i na stranu VV. Je zřejmé, že v případě vzniku ekonomické krize ČR vyvolané žalobami diskriminovaných, která by v konečném důsledku poškodila nejen ČR, ale i občany a potažmo i politickou stranu VV a všechny stěžovatelé, když např. politická strana by v důsledku krize mohla přijít i o příspěvek na financování své strany, přičemž nelze vyloučit podporu podporovatelů zákona i z jiných zdrojů, takže by rizika krize na ně nemusela dopadat, žádají navrhovatelé, aby o návrhu rozhodl Ústavní soud bez zbytečného odkladu.

4.8 Zákony napadené stěžovateli

44. V konkrétním případě tak stěžovatelé napadají nejprve Zákon o Ústavním soudu vyhlášený 29. 06. 1993 ve Sbírce zákonů v částce 46 pod číslem 182/1993 Sb., sněmovní tisk 276 a to

v jeho platném znění. Tento zákon nabyt účinnosti dnem 1. 7. 1993, když bez napadnutí tohoto zákona by hrozilo, že nabude účinnosti a dále se bude pokračovat podle protiústavního Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi).

45. Bez zrušení některých ustanovení zákona o Ústavním soudu by tak hrozilo, že by v České republice platil zákon hrubě porušující demokratické principy, který by vedl k dlouhodobé změně politického uspořádání v naší zemi v rozporu s vůlí většiny obyvatel.
46. V konkrétním případě tak stěžovatelé napadají zejména Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) a domáhají se jeho zrušení, případně eventuálně zrušení některých jeho částí. Zákon byl vyhlášen 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. Tento zákon nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2013 s výjimkou ustanovení § 13, které nabyt účinnosti dnem jeho vyhlášení.
47. Touto stížností (návrhem) pak stěžovatelé podávají jak návrh na zrušení zákona nebo jeho jednotlivých částí podle čl. 87 odst. 1 písm. a) ústavy, ale zároveň i ústavní stížnost podle § 72 zákona o Ústavním soudu.

5 Obecné výhrady k zákonu

48. Základní výhrady k zákonu vychází ze skutečnosti, že zákon ohrožuje samotné základy České republiky, poráží myšlenky otců zakladatelů Československé republiky, je diskriminační vůči jiným právnickým či fyzickým osobám, vytváří neodůvodněnou materiální základnu pro pravicové politické síly z prostředků všech, prolomuje hranici Února 1948 a de facto prohlašuje dekrety presidenta Beneše za zdroj bezpráví. Narušuje bez jakékoliv právní či jiné povinnosti ekonomickou a právní stabilitu České republiky.

5.1 Diskriminačnost zákona

49. Zákon je diskriminační vůči jiným právnickým či fyzickým osobám zejména z následujících důvodů:

- a) Vydává či nahrazuje se církevním subjektům vše, co vlastní stát a co souviselo s církevním majetkem, i když to církve a církevní právnické osoby nevlastnily, za tím účelem se zavádí v § 2 zákona do právního řádu nový právní termín přísluželo.
- b) Částka při odškodňování za údajně nevydaný majetek je diskriminační (církvim se vyplácí náhrada za údajně tržní ceny, všem ostatním restituentům, ale i osobám, kterým byl od roku 1919 zabírán majetek na základě pozemkové reformy za ceny tabulkové).
- c) Finanční náhrada se poskytuje nevlastníkovi, když odškodnění se bude poskytovat církvim a ne skutečným vlastníkům (pokud církevní právnické osoby vůbec byly skutečnými vlastníky) a ne správci, což je stejné, protože jde o vyplácení náhrad cizí osobě, takže nejsou vyloučeny žaloby takovýchto neodškodněných církevních subjektů.
- d) Majetek určený na humanitární účely se vydává podle § 2 zákona pouze církvim, zatímco necírkevním subjektům se dle § 2 nevydává, čímž dochází k diskriminaci různých vlastníků a k porušení práv nevěřících ve prospěch církví.
- e) Podle zákona o půdě se nevydával majetek právnickým osobám, církevní právnické osoby jsou jedinými právnickými osobami, kterým se vydává nezastavěná půda, což je v rozporu s Listinou, kdy se stát nemá vázat na jakoukoliv ideologii.
- f) Pokud se na základě zákona kdy vydával majetek právnickým osobám, pak buď šlo o vydávání na základě výčtového zákona, nebo o majetek, který za stejných podmínek mohli restituovat i církevní právnické osoby (restituční zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd (viz jeho §2) vztahující se na následky majetkových křivd způsobených fyzickým a soukromým právnickým osobám odnětím vlastnického práva k nemovitým, popřípadě movitým věcem podle vládního nařízení č. 15/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některých věcí užívaných organizacemi socialistického sektoru; podle zákona č. 71/1959 Sb., o opatřeních týkajících se některého soukromého domovního majetku, a znárodněním zestátněním na základě výměrů některých odvětvových ministerstev, vydaných po roce 1955 a odvolávajících se na znárodnovací předpisy z roku 1948.
- g) Restituce právnickým osobám byly výjimečné, nepočítáme-li některé kvazirestituční zákony (Zákon č. 172/1991Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, zákon č. 72/1994 Sb., o vlastnictví bytů. Další zmírnění křivd v sově se obsahoval zákon č. 92/1991 Sb. o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, který stanovil možnost účasti potencionálních bývalých vlastníků na přípravě privatizačních projektů a jejich částečné odškodnění přímou účastí na privatizaci.). Církevní právnické osoby v nich nebyly diskriminované, zatímco nyní se církevní právnické osoby stávající při vypořádání privilegovanými osobami, které obdrží majetek sami či náhradu obdrží jejich nadřazená složka v 100% a pravděpodobně i větší výši.

- h) U právnických osob restituce dále řešil zákon z května 1990, kdy bylo rozhodnuto o restituci majetku Československé obci sokolské a ostatních znovu vzniklých dobrovolných tělovýchovných organizací z majetku zrušované právnické osoby či jejího právního nástupce. Bližší podmínky stanovil zákon z roku 1991. Zde se nerestituoval zpravidla majetek vlastněný státem, pokud výjimečně se převzetím majetku odňatého podle uvedených zákonů stát nestal právním nástupcem organizace, na kterou přešel majetek těchto organizací. Riziko soudních sporů z rozdílného vymezení okruhu oprávněných tak nehrozilo, když oprávněné byly všechny organizace, z kterých přešel majetek na nestátní organizaci. Majetek se vracel subjektům, které byly oprávněné vystupovat jako úplní vlastníci.
- i) Další restituce právnické osobě upravoval výčtovým způsobem zákon o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži, kterým bylo navráceno 10 budov s příslušnými pozemky. Právě výčtový charakter zákona i velmi malý počet restituovaných objektů bránil možným soudním sporům potencionálních restituentů, takže soudní spory a ani významnější zatížení státního rozpočtu nehrozilo, zatímco nyní nastupuje masová diskriminace ostatních restituentů.
- j) Specifické postavení měl pak zákon č. 212/2000 Sb., o zmírnění majetkových křivd způsobených holocaustem, který řešil období okupace a který jako jediný s ohledem na mimořádná specifika z pochopitelných důvodů se vztahoval k období před rokem 1948.
- k) Církevní právnické osoby jsou jedinými právnickými osobami, u kterých dochází ke změně charakteru vlastnictví po jeho vydání proti období před jeho přechodem na stát. U všech ostatních restitucí byli původně restituenti úplnými vlastníky, kteří mohli samostatně rozhodovat o všech otázkách nakládání s majetkem, což církevní organizace od středověku nikdy nemohly.
- l) Církevní právnické osoby jsou jedinými osobami, kterým se má vydávat majetek i když neprokáží, že byly jeho vlastníky, ale postačí, že jej užívaly, že jim dle § 2 příslušel.

5.2 Prolomení hranice Února 1948

50. Zákon prolomuje hranici 25. února 1948 a to nejen tím, že poskytuje finanční náhrady za majetek, o němž není prokázáno, zda a kdy přešel na stát, ale např. v § 18 odst. 9 stanoví, že: „Práva a povinnosti zakladatele Náboženské matice vykonává ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona Církev římskokatolická.“ Ruší tak dokonce přímo reformu Josefa

II. zejména v souvislosti s převedením zřizovatelských práv k náboženské matici na církev, aniž by toto jakkoliv maskoval, pouze se o tom žádný představitel státní moci či vládní koalice ve svém vystoupení nezmínil a toto rušení neodůvodnila ani důvodová zpráva k návrhu zákona.

5.3 Benešovy dekrety

51. Zákon ohrožuje platnost a výsledky Benešových dekretů, když je pro případ vyrovnání s právními osobami výslovně v § 8 odst. 1 písm. h) jmenuje jako předpisy, na které se vyrovnání nevztahuje. Obsahově tak připouští, že by mohly být zdrojem bezpráví a ohrožuje tak samotný základ státu jak na to opakovaně oprávněně poukazovat i poradce presidenta republiky JUDr. Kuba.

5.4 Vytváření církevního majetku

52. V právu již od dob římských platí zásada „nemo turpitudinem suam allegare potest“, tj. že nikdo nemůže mít prospěch ze své vlastní nepoctivosti. Stejně tak platí zásada, že „ex iniuria jus non oritur“ tj. že z bezpráví nemůže povstat právo. Církevní majetek byl často pořízován díky nátlaku a útisku (klatby, křížové výpravy, povinné desátky, čarodějnické procesy atd.), ale i proto, že významná část české šlechty, ale i dalších nekatolických obyvatel země, byla nucena opustit naši zemi po prohře v bitvě na Bílé hoře.

53. Nelze zapomenout, že vytváření nyní vydávaného majetku je spjaté s nátlakem cizí moci, která má nyní zbohatnout na úkor českého státu, s klatbou nad českým státem, který nechtěl akceptovat vytváření cizího majetku dle vůle této cizí moci.

54. Ondřej, nově vysvěcený biskup pražský, po návratu z Říma do Čech v souladu s vůlí papeže vyhlásil na jaře 1217 interdikt (zákaz bohoslužeb, pohřbů, křtů, udílení svátostí) přibitím diecézních listů na chrám sv. Víta na pražském hradě (pro údajné omezování práv církve králem a šlechtou, pro neodvádění desátků atd., což vedlo k ukončení většiny náboženských obřadů v českých zemích. Král Přemysl Otakar I. se odmítl podřídit a chránil svrchovanost království. Svolal jako reakci na v katolické zemi absurdní situaci bránící církevním obřadům, když např. smrt nečeká, až se politici dohodnou, zemský sněm. Ten krále podpořil. Na základě jeho výsledků požádal král listem metropolitu arcibiskupa mohučského o zrušení interdiktu. Brzy potom arcibiskup mohučský zrušil interdikt. Papež Honorius III. listem ze dne 22. června 1217 však králi vytkl, že nešetří církevní ustanovení o interdiktu, že si přiosobuje právo patrona na patronátě biskupském, že ukládá řeholníkům a jiným duchovním nenáležitá břemena veřejná, že nedáváním

desátku ze svých statků je nedobrym příkladem jiným pánům a zemanům. Arcibiskupovi mohučskému papež nařídil listem z 20. července, aby do 20 dnů obnovil v Čechách záповěď služeb božích, tj. odvolal jím na základě žádosti krále realizované zrušení interdiktu. Interdikt včetně zákazu svátosti posledního pomazání pak vedl k vynucenému a v zemi odmítanému prosazení církevních požadavků vůči státu i šlechtě. Papež v květnu r. 1218 stanovil podmínky smíru. V průběhu vyjednávání církev ustoupila od interdiktu, ale jeho hrozba zda zůstávala. V srpnu r. 1219 papež pohrozil exkomunikací osob, které neprosazovali v minulosti interdikt a interdiktem služeb božích v celé zemi, jestliže nebudou splněny určité podmínky v době dvou měsíců. V roce 1221 byl král donucen přistoupit k podmínkám smíru vydáním imunitního privilegia pro pražské biskupství. (dohody ze Schatzbergu). Na něj navázalo tzv. Velké privilegium české církve. Církev tak dostala právo na plný desátek i na vlastnictví církevního majetku. Od roku 1221 pak takto vynuceně byly na našem území církevní nemovitosti uznávány za vlastnictví církve (prozatím se vztahovalo pouze na pražské biskupství) a jejich dosavadní vlastníci se stali ze zakladatelů patrony těchto staveb. Došlo tak fakticky mimo jiné k nedobrovolnému „vyvlastnění“ určitého majetku pro potřeby církve katolické do vlastnictví církve katolické resp. jejích institucí a to bez jakékoliv náhrady dosavadním vlastníkům. Církvi pak zcela zůstávaly povinně placené desátky a vytvářely se předpoklady pro její budoucí majetky a konflikty v zemi v důsledku tohoto vynucení. Interdikt zvítězil a katolická církev prosadila své zájmy. V roce 1222 na naléhání papeže rozšířil král Přemysl Otakar I. v omezené podobě platnost dohody ze Schatzbergu z pražské diecéze i na ostatní diecéze, kláštery, kapituly a farnosti.

55. Základ církevního majetku tak vznikl díky útisku a bezpráví, na které později navázalo bezpráví spojené se zaváděním inkvizičních soudů od 1. pol. 14. Století a zejména bezpráví po bitvě na Bílé hoře. Prohraná bitva na Bílé hoře v konečném důsledku přinesla značné majetky některým katolickým, často cizím, rodům a jejich představitelům na úkor historické české šlechty. Nastal společný postup církve a těchto často cizích šlechticů, který pozorujeme u jejich potomků i v dnešních dobách. Po popravě vůdců povstání 21. 6. 1621 byl zrušen Rudolffův majestát o náboženské svobodě, v prosinci 1621 byli vypovězeni nekatoličtí duchovní vyjma luteránů a v říjnu 1622 byli vypovězeni i luteránští kazatelé. Patenty z dubna 1624 bylo katolické náboženství prohlášeno za jediné a téhož roku v srpnu byli vypovězeni všichni nekatoličtí duchovní. Vznikl násilím vynucený monopol katolické víry. Nekatolické obyvatelstvo, kterého byla po Bílé hoře podstatná část obyvatelstva naší země, trati a je násilím rekatolizováno. Nastává nové obohacování katolické církve a návrat k předhusitským časům. Šlechtici, kteří nechtěli přestoupit na katolickou víru, mohli odejít dle mandátu z 31. 7. 1627, ale podání museli zůstat a byli násilně rekatolizováni, pokud neutekli. Protireformační patent Ferdinanda II., podle kterého byli mnozí nuceni se odstěhovat, pak stanovil: „aby tak mimo svate apoštolské a jediné spasitelné křesťanské náboženství ... nebyla zaváděna a dovolena žádná jiná víra nebo svádějící kacířské zheubné bludy, roty a sekty“. Některé poddanské vesnice se pak vylidnily v důsledku útěků až na 50%, když útek znamenal samozřejmě i vzdání se svého majetku pro víru otců a pro zachování obyčejné lidské důstojnosti a hrdosti. Konfiskací majetku došlo k omezení ekonomické moci domácí šlechty, neboť tento postih zasáhl v Čechách asi polovinu všech dospělých příslušníků stavu panského a městského. Český stát přišel o svoji politickou reprezentaci a nastal nárůst katolického církevního majetku při likvidaci jiného církevního majetku. Podle mandátu z 3. 3. 1628 byla donucena asi 1/4 českých šlechtických rodin a asi 1/5 až 1/4 zámožnějšího měšťanstva

opustit vlast. Habsburské soustátí začíná sloužit dynastickým zájmům a potřebám katolické církve.

56. Po bitvě na Bílé hoře získala církev 3,5% pobělohorských konfiskátů, z čehož připadalo 80% na majetek, který jí patřil před husitskými válkami a před propuknutím vážných výhrad k situaci v církvi. Katolická šlechta a katolický král však ani po Bílé hoře nedokázali zcela odstranit výdobytky husitského hnutí. K celkové restituci církevních majetků nikdy nedošlo. Náhradou za neuskutečněnou restituci předhusitských majetků církve se stal závazek panovníka, že bude odvádět pražskému arcibiskupovi 15 krejcarů z každé bečky soli dovezené do Čech, aby měl arcibiskup prostředky na obnovu kostelů a far v Čechách.

5.5 Cenzura

57. Odmítání politické diskuse se nejmarkantněji projevilo při projednávání návrhu zákona v poslanecké sněmovně, odborné diskuse pak v tom, že v porovnání s prosazovateli zákona nebyli odborníci jej zpochybňující téměř zváni do hromadných sdělovacích prostředků včetně České televize, snaha vyhnout se dotazům pak i v tom, že do dnešního dne na písemné otázky ze 17. dubna 2012 z Žofínského fóra k majetkovému vypořádání s církvemi právnímu zástupci stěžovatelů zveřejněné i na jeho stránce <http://www.akhradela.cz/clanky.html> neodpověděli ani kardinál Duka či předseda Ekumenické rady církví Joe Ruml, ale ani státní představitelé-ministryně Hanáková a zpravodaj Benda.
58. Snaha státní moci vyhnout se jakýmkoliv diskusím zpochybňuje sama o sobě legalitu zákona. Tato snaha zabránit informacím o vadách zákona se projevila i ve vypínání nepohodlných dotazů ve vysílání České televize, aby dotazující nemohli reagovat na nepravdivá tvrzení vládních politiků – viz např. dne 19. prosince 2012 nemohl tazatel reagovat, když kandidát ODS a presidenta Přemysl Sobotka uvedl v pořadu Hyde Park ve 40:53 vysílacího času následující po dotazu, který místo povoleného: „Jak hodnotíte zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi“ zněl: „Mě by zajímalo, pane senátore, jak se koukáte na zákon o majetkovém vypořádání s církvemi, v souvislosti s tím, zda byste ho jako prezident podepsal, a zda Vám připadá normální, aby se vydával i majetek, který příslušel jiným subjektům, než církevním organizacím a aby se překročila hranice února 48. Na to byl tazatel vypnut a nemohl reagovat na prokazatelně nepravdivá tvrzení, navazující na to, že politik je podporuje, když uvedl že: „Takže církevní majetek. Velké, velké téma. Já jsem hlasoval pro tento návrh, aby se církvím vrátilo, neprolamuje se rok 48, na to jsou skutečně právní posudky, které to jasně říkají, a dost dobře nechápu, že se má církvím vydávat něco, co nevlastnily, protože v tom zákoně je jasno, jasně řečeno, že církev musí prokázat, že jí to patřilo.“

5.6 K povinnosti restituovat

59. Před přijetím zákona neexistovala jakákoliv povinnost cokoliv církevním organizacím restituovat či se s nimi vypořádávat, jak tvrdili nepravdivě vládní činitelé a představitelé církví. Neexistovala nejen povinnost restituovat, když k restitucím došlo v minulosti, před přistoupením Československa k Evropské úmluvě pro lidská práva, ale stejně tak neexistovala povinnost cokoliv vypořádávat, ale pouze otázku rozhodnutím zákonodárce vyřešit problematiku církevního majetku tak, aby nedocházelo k diskriminacím a vyřešilo se legitimní očekávání církví a občanů České republiky, že dojde ke korektnímu vypořádání státu a církví, které bude respektovat historii a nebude diskriminovat nevěřící vůči věřícím a naopak a zabezpečí i vypořádání prostředků poskytovaných v minulosti státem na činnost církví, což protiprávně schválený vládní návrh vůbec nezohledňuje a diskriminuje nevěřící občany.

60. Povinnost cokoliv církvím restituovat či se s nimi vypořádat nelze dovodit ani z judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Jakékoliv ukládání takovéto povinnosti bylo by retroaktivní, když k případnému znárodnění došlo před přijetím Úmluvy o lidských právech a svobodách, když již 13. prosince 2000 rozhodl velký senát Evropského soudu pro lidská práva ve věci Jan Malhous proti České republice, že Evropskému soudu pro lidská práva nepřísluší posuzovat okolnosti vyvlastnění nebo jeho pokračující účinky, pokud tyto události nastaly před přistoupením České republiky k Úmluvě o ochraně lidských práv a svobod, tedy před 18. březnem 1992. Tento judikát žádný z ústavních činitelů nikdy nezmínil a Věcem veřejným bylo zabráněno jej v Poslanecké sněmovně přednést.

5.7 Pokračování v útisku českého národa zákonodárcem prosazujícím zájmy cizí moci

61. Církevní majetek vznikal, jak je uvedeno výše, v důsledku útisku českého národa. Útisk českého národa si samozřejmě dobře uvědomoval prezident Masaryk, který věděl, že nelze bezpráví zcela odstranit, a proto alespoň prosadil princip, že dojde k částečné náhradě historických křivd na českém národu, když schválený a touto stížností napadený zákon principy presidenta Masaryka ruší a nově zakotvuje zásadu, že získávat lze beztrestně majetek nátlakem a tísni. Napadený zákon bez racionálního odůvodnění poráží a v konečném důsledku znamená, že stát připouští vznik majetkových práv v důsledku útisku, když takto vzniklá práva obnovuje dokonce ve větším rozsahu a obsahu, než existovala před Únorem 1948.

62. O nápravu historických křivd spojených s vyháněním Čechů a vynucovaným katolicismem usilovali otcové zakladatelé od samého počátku bojů za vznik republiky.

Pozemková reforma byla částečně chápána i jako náprava pobělohorských krivd. Měla zároveň mj. vytvořit podmínky pro umožnění návratu těch, kteří byli nuceni se z náboženských důvodů po Bílé hoře vystěhovat z Čech, když již nebylo reálné jim po 300 letech vrátit jejich původní majetek, z kterého byli z náboženských důvodů vyhnáni. O potřebě umožnění návratu české menšiny do Čech psal britskému ministru zahraničí již v roce 1915 T. G. Masaryk. Národně uvědomělí emigranti podporovali finančně i vojensky odboj a vznik československých legií a usilovali o vytvoření svobodného státu. Pokud jde o možnost návratu českých evangelíků, kteří museli pod hrubým nátlakem opustit svou vlast v minulosti, spatřovalo se v tom uskutečnění jedné oblasti požadavků "odčinění Bílé hory". Národní rada československá a evangelická organizace Kostnická jednota i zástupci českých osad v Německu a Polsku požadovali ve svých návrzích, aby vláda podpořila jejich úsilí o návrat do vlasti. Odnímání majetku církvi (resp. církevním osobám), s kterým stejně nebyla oprávněna nakládat jako úplný vlastník, za minimalizovanou náhradu vycházelo z malé vážnosti církve v tehdejší populaci i z toho, že církev prostřednictvím svých představitelů vystupovala v minulosti proti zájmům Čechů ve prospěch habsburského resp. habsbursko-lotinského císařského rodu.

63. Již zákon o obstarání velkostatků z r. 1918 zabránil vlastníkům s dispozicemi s velkostatky. Následně přijatý zákon z roku 1919 o zabránění velkého majetku pozemkového byl považován slovy ministra Švehly pronesenými po jeho přijetí za „splácní jednoho z velkých dluhů, kterými jsme byli zatíženi a jež povinni jsme byli vyrovnati: Dluhu vůči národu, vůči historii.“
64. Napadený zákon nezbavuje stát hrozby, že přes vyplacení finančního odškodnění církvím nebude muset řešit otázky dalších žalob z řad církevních právnických osob, které nebudou odškodněné vydáním nemovitostí (např. článek Německý rád už chystá žaloby kvůli církevním restitucím na Novinky.cz z úterý 13. března 2012 dostupný online <http://www.novinky.cz/domaci/261676-nemecky-rad-uz-chysta-zaloby-kvuli-cirkevnim-restitucim.html>), ale naopak přináší řadu hrozeb a ohrožení státního rozpočtu v důsledku soudních sporů vedených diskriminovanými právnickými osobami a zejména odlišně odškodňovanými fyzickými osobami. Hrozba škod se pohybuje ve stamiliardových částkách.

5.8 K vydávání majetku nevlastníkovi

65. Na rozdíl od všech ostatních restitucí se má vydávat církvím i majetek původně patřící třetím osobám odlišným od církvi a církevních právnických osob, tj. majetek, jehož vlastníkem nebyla církev či církevní organizace, tj. má se vydávat i majetek, který dle § 2 navrženého zákona církvím příslušel, tj. i majetek, u kterého církve či jejich právnické osoby byly v pozemkových knihách zapsané s poznámkou Sine presentato – zapsáno bez písemného podkladu, tj. podobně, jako byl zapsán Chrám svatého Víta, kde později církev své vlastnické právo nedokázala před nezávislým soudem prokázat a soudní řízení

prohrála. Pokud by v době soudního řízení byl zákon účinný, tak by takovýto spor církev vyhrála, protože tam konala bohoslužby, přestože jí chrám nepatřil. Podobné se týká i majetku státu či třetích osob nyní vlastněných státem, který byl občas církvím poskytnut k užívání. V žádném jiném restitučním předpise není zakotveno, že by se vydával majetek někomu, komu pouze příslušel, a že není nutné prokazovat vlastnictví. Osoby, které by měly majetek zapsaný *Sine presentato*, by je nerestituovaly, církevní osoby však získaly právo na jeho vydání.

66. Účinnost zákona znamená hrozbu dalších soudních sporů od církví a jejich právnických osob, ale i diskriminovaných subjektů (osob, kterým se nerestituoval majetek a to bez ohledu na to, zda jde o církevní či necírkevní osoby, osob, kterým nebyla poskytována náhrada, osob, kterým byla poskytována netržní náhrada oproti tržní náhradě poskytované církvím a církevním právnickým osobám, nevěřících diskriminovaných tím, že stát financoval církve a za toto financování mu nebyla poskytnuta protihodnota atd.).

5.9 K náhradám

67. Když stát přebíral po roce 1918 velké majetky, nevyplácel jejich plnou hodnotu, ale pouze hodnotu značně sníženou a ani nyní neexistuje povinnost cokoliv hradit dokonce za tržní hodnotu za majetek případně převzatý státem v minulosti.
68. Při vyvlastňování dle předpisů o pozemkové reformě měla být poskytnuta náhrada, o které církve a vláda a její představitelé tvrdí, že poskytnuta nebyla. Náhrada (přejímací cena) za převzatý pozemkový majetek vycházela z průměru cen docilovaných v letech 1913 až 1915 při prodeji statků z volné ruky v rozloze přes 100 ha. Jedna poválečná koruna československá se pro stanovení náhrady považovala za rovnou jedné válkou neznehodnocené koruně rakousko-uherské. Při souborech nemovitostí přes 1000 ha se celková přejímací cena snižovala a to v poměru ku snížení obecných cen vyplývajícím z hospodaření na velkých pozemkových rozlohách v rozsahu 5 až 40%. Ocenění převzatých nemovitostí provedl pozemkový úřad s přihlédnutím k osobitým vlastnostem převzatých nemovitostí a stavu, v jakém byly převzaty, když celková přejímací cena při celých statcích neměla zpravidla přesáhnout nabývací cenu po 1. lednu 1900. Poskytovaná náhrada tak byla diametrálně nižší než běžná tržní cena velkostatků před rozhodnutím o pozemkové reformě a vůbec nedorovnávala válečnou inflaci. Tato nízká náhrada zohledňovala skutečnost, že pozemková reforma sloužila k omezení historických křivd zestátněním majetků. Docházelo tak k určitému odčinění křivd z minulosti na Češích spáchaných a někdy i iniciovaných církevními představiteli, díky nimž bohatla i církve. Nyní má být za „nevracený“ majetek poskytována náhrada tržní. Podle toho, bylo-li to zestátnění realizováno za náhradu nebo bez ní (např. císařský rod, nepřátelé atd.), jednalo se o vyvlastnění nebo konfiskaci. Nyní se má navracet i v těch případech, kdy by náhrada nenáležela.

69. Dokonce i za situace, když by se stát v minulosti zavazoval k výplatě náhrad, neexistuje povinnost je hradit v tržní výši, jak zavádí diskriminačně zákon ke škodě České republiky a většiny občanů. Platí dokonce, že i když se po celou dobu stát zavazoval, že provede nějaké vypořádání, tak Evropský soud pro lidská práva akceptoval i velmi nízkou náhradu, když projednával tzv. pilotní projekt proti Polsku ve věci odškodnění za majetek ponechaný za řekou Burg. Neexistuje tak jediný racionální argument pro poskytování náhrad v tržní výši a to zvláště za situace, když se mají poskytovat za majetek, jehož rozsah není znám, s kterým církev nemohli samostatně nakládat a kdy nelze vyloučit, že již náhrady byly vyplaceny ve čtyřicátých letech minulého století.
70. Po zahájení revizí pozemkové reformy bylo vyplaceno církvím více, než před jejím zahájením, a například v srpnu roku 1949 již bylo církvím vyplaceno výše než za celý rok 1948, jak vyplývá ze zprávy MZV ze srpna 1949 převzaté z publikace Katolická církev a pozemková reforma 1945 – 1948 str. 402, přesto důvodová zpráva tvrdí, že nebyly vyplaceny církvím náhrady, přičemž tento rozpor nikdo nevysvětlil.
71. VV tak od samého počátku prosazovaly, aby se ze státního majetku vydal církvím majetek, u kterého církev prokáží, že jí prokazatelně patřil a sloužil pro jejich potřeby, a to prostřednictvím výčtového zákona, a to po soupisu majetku, který bude předem před vydáním kontrolován. Stejně tak chtěly jednoznačnou kontrolou, na základě čeho se má církvím vyplácet odškodnění a zda jeho výše skutečně odpovídá hodnotě majetku, který nebude vydáván při zohlednění principů odškodňování u dalších restituentů. Zároveň požadovali zohlednění prostředků vyplácených na důchod církví, když podobné prostředky ostatním restituentům nebyly vypláceny. Chtěly tak při stanovení finančních náhrad přihlídnout i k výši odškodnění vypláceného jiným subjektům za nevydáváný majetek, aby nedošlo k zvýhodnění určité skupiny restituentů a diskriminaci ostatních. VV odmítaly tržní odškodňování, když od roku 1919 se vždy provádí odškodňování tabulkové a takto byli odškodňováni i ostatní restituenti. Pouze příslib vedoucích státních představitelů, že se tak stane, který se později nenaplnil, je vedl k tomu, že původně podporovali církevní restituce. Když však zůstávaly na svém i poté, co vládní koalice nechtěla transparentní zákon prosadit, musely být rozloženy. Stěžovatelé se domnívají, že není náhodou, že poslanci, kteří opustili VV, později hlasovali pro netransparentní zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi.

5.10 K velikosti znárodněného majetku

72. Pozemková reforma probíhala od listopadu 1918 do roku 1936, kdy byla přechodně pozastavena pro nedostatek státních prostředků i zájemců. V roce 1938 bylo z veškeré zabrané půdy rozděleno 44,3 % této plochy, tj. 1801 tis. hektarů. Drobní přídělci získali 790 tis. hektarů, zbytkové statky 226 tis. hektarů a postátněná půda včetně větších objektů činila výměru 785 tisíc hektarů. Velkým pozemkovým vlastníkem bylo odňato celkem 2,358.204 ha půdy, z toho 31,5% zemědělské půdy a 68,5% lesní půdy. Záboru podle

tohoto zákona podléhalo 234.119 ha církevní půdy. Provedením reformy bylo z něho převedeno na nové nabyvatele v Čechách 25 837 ha, tj. 25% církevní půdy, na Moravě 11 138 ha, tj. 8,5% církevní půdy, celkem 36 975 ha, tj. 16% církevní půdy.

73. Vedle pozemkové reformy přicházela církev o „svůj“ majetek i aplikací § 1 zákona o zajištění půdy drobným pachtýřům. Podle něj měli dlouhodobější nájemci (pachtýři) církevních pozemků právní nárok na postoupení jimi obdělávaných pozemků do jejich vlastnictví za náhradu stanovenou podle tohoto zákona, pokud byl součástí statku církevního. Náhrada pak opětovně neodpovídala reálné tržní ceně, ale byla vypočtena analogicky jako podle náhradového zákona, ale bez snížení dle velikosti přebírané plochy. Místo finanční náhrady mohla být později církvi poskytnuta náhrada ve formě přidělu půdy ze zabraného majetku.
74. K menšímu úbytku církevního majetku docházelo i za německé okupace zejména v okupovaném pohraničí, proto i poslanci se opakovaně podívovali, jak je možné, že při výpočtu finančních náhrad se vychází z většího množství pozemků, než církve přiznali v přehledech k revizi pozemkové reformy v roce 1947.

6 Právní výhrady k zákonu

75. Zákon o majetkovém vypořádání s církvemi je v rozporu zejména s právem občanů podílet se na správě věcí veřejných a s principem plurality politických sil a to i v důsledku chyb při jeho přijímání.
76. Ústavní soud mnohokrát potvrdil, že mezi základní a ústavou zaručená práva občanů patří politické právo občana na účast na správě věcí veřejných zakotvené v čl. 21 odst. 1 Listiny tak, že: „Občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.“. Jedná se nejenom o právo subjektivní, ale jde i o základ pluralitního politického systému, jak stanovilo plénum Ústavního soudu pod spisovou značkou Pl. 30/98, kdy na adresu volné soutěže politických stran uvádí: „Jejich volná soutěž je přímým výrazem pluralistické povahy demokratické společnosti a právě ochrana pluralismu v politickém životě má primární význam pro samu existenci demokratické společnosti. Proto je výrazně chráněna čl. 5 Ústavy a čl. 22 Listiny základních práv a svobod.“ Tento požadavek zákona a ani proces jeho přijímání nerespektuje. Právo stěžovatelů podílet se na správě věcí veřejných bylo porušeno.
77. Ústavní soud v rozhodnutí Pl. ÚS 73/04 již dovedl právo poslance na nerušený výkon jeho mandátu tak, že z čl. 21 odst. 4 lze dovést právo zvoleného kandidáta na nerušený

výkon funkce po stanovené časové období, když v Pl. ÚS 30 95 zdůraznil právo kandidátů v případě zvolení do funkce bez překážek vykonávat. Stěžovatelům - poslancům, ale i stěžovateli politické straně a jejímu poslaneckému klubu, byl výkon jejich práv mnohokrát omezen zásahem státní moci, který nemá oporu v Ústavě a je s ní v přímém rozporu.

78. Pokud by nebylo možné přezkoumat přijetím zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi na základě stížnosti osob, kterým bylo bráněno v jejich činnosti, i když počet těchto osob nedosahuje kvora stanoveného v zákoně o Ústavním soudu, došlo by k rozporu s mezinárodními smlouvami o lidských právech, kterým je ČR vázána, zejména s čl. 13, to jest právem na opravné prostředky, Protokolu číslo 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, který ukládá České republice zajistit každému, jehož právo podle Úmluvy bylo zasaženo, účinné prostředky nápravy před národním orgánem, když zasažené právo stěžovatelů je právem odpovídajícím čl. 3 a běžný zákon by vykládal obsah Ústavy v rozporu s jejím zněním.

79. Postup zvolený při přijímání zákona a diskriminace stěžovatelů pak obsahově znamená i porušení Ústavy a jejího požadavku na respektování náležitostí demokratického právního státu, kam patří i realizace zastupitelské demokracie a nebránění ústavním činitelům v řádném výkonu jejich funkce státní mocí vystupující proti zájmům občanů pro potřeby cizí moci.

80. Stěžovatelé se zároveň přednostně odvolávají na porušení ustanovení čl. 9 odst. 2 ústavy o základních náležitostech demokratického státu a to i s přihlédnutím k definici volné soutěže politických sil dle Pl. 30/98 a základních atributů demokratického státu dle Pl. ÚS 24/04 a požadavků na rovnost šancí charakterizovaných dle Pl. 1 ÚS 53/2000.

81. Pro obsah práva stěžovatelů podílet se na výkonu věcí veřejných je významný kontext s jinými normami a ustanoveními ústavního pořádku:

- Listina: § 1 odst. 1 a 2, čl. 22 Listiny
- Ústava čl. 3, čl. 9 odst. 2, čl. 16 odst. 1 a čl. 17, 112 odst. 1

82. Přijatý zákon o majetkovém vyrovnání je i nepředvídatelný, když text zákona se zásadně odlišuje od toho, co mohli očekávat voliči a nelze jej považovat za konzistentní pramen práva ve smyslu Nálezu Pl. ÚS 77/06.

83. Stanovením kvora pro podání návrhu proti zákonu, které vylučuje z podání návrhu na zrušení právního předpisu poslance a senátory z menšinových opozičních stran, se ocitl zákon v rozporu s principy demokratického právního státu a požadavkem rovnosti a svobodné soutěže politických sil od okamžiku, kdy vznikla potřeba ochrany práv politických menšin. Proto je v rozporu s Ústavou i příslušná pasáž zákona o Ústavním soudu. V té souvislosti stěžovatel připomíná i rozhodnutí Pl. ÚS 53/2000 ze dne 27. 02. 2001, že „Ústavní soud sice při posuzování předložených návrhů na zrušení zákonů nehodnotí v podrobnostech účelnost nebo vhodnost zákonných úprav, které přezkoumává, nýbrž zabývá se těmi, jež vyjadřují hodnoty stanovené Ústavou. Není-li respektována volná soutěž politických stran za vyrovnaných podmínek a je-li snaha vytvářet odlišné podmínky pro strany velké či větší a formovat tak přímo či nepřímo politické strany s lepším či horším postavením, a tedy i oběany s rozdílnými podmínkami jejich pohybu v politickém systému, nelze takové kroky označit za ústavní. Nelze přitom opomenout, že demokratická společnost je charakterizována právě svobodnou soutěží politických stran, jejichž působení při správě veřejných věcí se odvozuje ze svobodné volby provedené voliči.“ Volná soutěž politických sil je přitom bezúčelně narušena oběma napadenými zákony.
84. Došlo i k porušení čl. 10 Evropské úmluvy o lidských právech o svobodě projevu, která stanoví, že: „Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společnostem.“, když bránění v kritice návrhu zákona a ve snaze o získání nezbytných informací a v možnosti ovlivňování poslanců z jiných stran a veřejnosti prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků je hrubým pošlapáním tohoto práva.
85. Došlo i k porušení čl. 14 této Úmluvy o zákazu diskriminace bráněním opozičním poslancům a jejich straně – poprvé v historii parlamentarismu na našem území – se vyjadřovat k zákonu, který nemá oporu ve společnosti.
86. Došlo k nerespektování § 1 Listiny, že Ústavní zákony, jiné zákony a další právní předpisy, jejich výklad a používání musí být v souladu s Listinou základních práv a svobod a proto se v souladu s § 1 odst. 2 dovolávají stěžovatelé ochrany ústavního soudu, která dle Ústavní listiny je bezvýjimečná a nelze ji omezovat jakýmkoliv kvory.
87. Došlo k porušení rovnosti poslanců a rovného postavení voličů – stěžovatelů s voliči jiných poslanců a tím došlo k nerespektování čl. 1 Listiny, že lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech a že základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcižitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

88. Došlo k nerespektování čl. 2 odst. 1 Listiny, že stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání, když preferuje náboženské organizace a věřící proti ostatním organizacím a ostatním obyvatelům.
89. Omezováním práv stěžovatelů popsaném v této stížnosti stát uplatňoval v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny státní moc jinak než v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.
90. Článek 3 Listiny zaručuje základní práva a svobody všem bez rozdílu víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Při přijímání zákona o majetkovém vypořádání však nebyl respektován, když kritici preferenci náboženských organizací před ostatními subjekty byli umlčováni a církevní organizace byly upřednostňovány.
91. Podporou církevních organizací a církví ke škodě ostatních stát porušil i svou povinnost nezneužívat svá práva dle čl. 11 Listiny.
92. Neposkytováním vyžadovaných informací poslancům o tom, jaký majetek má být vydán, jak došlo k výpočtu finanční náhrady atd., stát porušil i čl. 17 odst. 1 Listiny a omezováním práv kritiků docházelo i k cenzuře zakázané čl. 17 odst. 3 Listiny.
93. Porušováním práv stěžovatelů-poslanců docházelo i k porušování práva na politickou činnost dle čl. 20 odst. 2,3 Listiny.
94. Znemožňováním poslancům, jejich politické straně a klubu vyjadřovat se a získávat informace a omezováním jejich přístupu do veřejných sdělovacích prostředků v porovnání s představiteli koaličních stran a největší opoziční strany došlo i k porušení práv poslanců dle čl. 21 Listiny, podle kterého občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.
95. Realizované omezování práva poslanců přednést stanovisko své politické strany, jednání bez přiměřeného odpočinku s vyčkáváním, kdy dojde k únavě opozičních poslanců, aby

bylo možno urychleně cokoliv prohlásovat, tím vším byl porušen i čl. 22 Listiny, že zákonná úprava všech politických práv a svobod a její výklad a používání musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti.

96. V konkrétním případě došlo i k porušení čl. 1 Ústavy, že Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana, který dodržuje závazky, který pro něj vyplývají z mezinárodního práva, když porušením práv stěžovatelů došlo k porušení práv a svobod poslanců a jejich politické strany, k znevážení zájmů a názorů jich i jejich voličů a k zbavení lidu práva dle čl. 2 vystupovat jako zdroj veškeré moci jakož i k nerespektování čl. 2 odst. 3 Ústavy, že státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.
97. Stěžovatelé se zároveň domáhají ochrany svých práv soudní mocí dle čl. 4 Ústavy, když jiný subjekt nadaný soudní mocí než Ústavní soud není oprávněn rušit zákony.
98. Poslanecká sněmovna ve shodě s představiteli vládní koalice ani nerespektovala čl. 5 Ústavy, že politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů a že dle čl. 6 Ústavy rozhodování většiny dbá ochrany menšin.
99. Pokud dle čl. 9 Ústavy tato může být doplňována či měněna pouze ústavními zákony, pak je jejím porušením takové znění zákona o ústavním soudu, které brání soudní ochraně práv politických menšin Ústavním soudem stanovováním kvora, pokud by kvorum umožňovalo, že politická menšina může být diskriminovaná a zbavena možnosti ochrany svých politických práv a možnosti napadání zákona u Ústavního soudu. Z tohoto důvodu je též napadán Zákon o Ústavním soudu., když výkladem právních norem nelze oprávnit odstranění nebo ohrožení základů demokratického státu.
100. Vytváření preference cizí moci a vyvádění majetku ve prospěch osob vystupujících proti části politického spektra, znevýhodňování ateistů do budoucna, to vše v praxi znamená i zakázanou změnou podstatných náležitostí demokratického právního státu, která je dle čl. 9 Ústavy nepřípustná.

pro Prahu 5 uvedeno: „Tento přístup je zcela patrný již ve vztahu k prvnímu zásadnímu důkazu, který její verzi zpochybňuje a jímž je nahrávka pořízená svědkem Lukášem Víchem. Na této nahrávce padají ze strany Kristýny Kočí – v kontextu její svědecké výpovědi a jejích tvrzení, že neplánovala žádný puč ve straně Věci veřejné – výroky, které obtížně lze vysvětlit jinak, na čemž nic nemění, že rozhovor byl, jak připustil svědek Vích, z jeho strany veden návodným způsobem, neboť svědek chtěl přimět Kristýnu Kočí, aby zopakovala věci, které už předtím říkala při společné cestě autem. Soud má konkrétně na mysli výroky jako: „*My máme na účtech schovaný prachy, my máme sto dvacet milionů...na novou stranu, fakt,*“ ... *Takže já to samozřejmě hraju s téma ODS kmotrama, ale s téma, který to chtějí změnit,*“ „*Proč myslíte, že ta Plzeň, že ten Jurečko, že jsem šla na státní zastupitelství,*“ „*Ty půjdou sedět. Mně je jedno, jestli Bárta ovládá celou policii, protože my držíme celou justici. Proto ten Pospíšil. Všechno je promyšlený, já to hraju teďka tak, že teď se musí získat lidi,*“ „*Podívejte se, to, co jsem udělala já, tak prostě ty lidi skončili,*“ ... „*Nejlepší ale je, že za mnou už stojí všichni novináři, Mladá fronta mě plácá po ramenou.*“ ... Konkrétně poškozená při hovoru s Kamilem Jankovským použila věty jako: „*nabídka jasně řečena, nějakaj jako setup...no od koho, od našich...od tatínka od Jirky,*“ „*časově příští víkend schůzka s nastaveným pracovním fahrplanem, časování úplně jasný... s ekonomikou nastavenou, s Biskou v zádech a se vším... příští tejdén..... Řek, že si teďka do týdne všecko jako rozmyslíme, že on udělá ty kroky ekonomika a všecko bude připravený,*“ „*No takhle jsem hlavně ve velkým presu a hlavně jako se zavíraj jiný varianty, že jo, protože ta Nečasova varianta je varianta jako relativně rychlá,*“ „*plus... Kalousek mi poslal částku nebo velkou, velkou, velmi velkou nabídku, jako opravdu hodně velkorysou. Kterou já jsem teda odmítla. Ale jenom proto, že jsem si řekla, jaká je realita...jako abychom...velmi teda velkorysou. Takže je jako o čem přemýšlet.*“ Obsah tohoto projevu Kristýny Kočí lze dle soudu skutečně jen obtížně vykládat jinak, než jak činí obhajoba, totiž jako informování o svých plánech na rozštěpení Věcí veřejných za spolupráce představitelů dalších koaličních stran, a to bez ohledu na to, zda v dílčích výrociích na nahrávce svědkyně Kočí uvádí pravdu nebo si vymýšlí. Tento závěr soud činí i v kontextu s jejími výroky o několik týdnů později v rozhovoru se svědkem Víchem.“ K rozštěpení strany Věci veřejné následně došlo a po něm se díky odpadlým nerespektujícím program strany, za kterou byli zvoleni, podařilo prosadit i nespravedlivé majetkové vypořádání s církvemi.

105. Do dnešního dne státní moc neuvedla, o jakých stovacet milionů na novou stranu se jednalo, jakou nabídku či částku měl poslat Kalousek, z čeho prostředky poeházely, jak byly zdaněné, jak státní orgány notoricky známá podezření ověřovaly a s jakým výsledkem. Skutečností však zůstalo, že v rozporu s volebním programem strany Věci veřejné poslanci, kteří se z politické strany vyčlenili do pozdější politické strany LIDEM, opustili dosavadní politiku strany Věci veřejné a umožnili přijetí netransparentního zákona o majetkovém vyrovnání. Vzniká i otázka, proč se novináři nezabývali podrobněji těmito údaji a o jakých 120 milionech byla v rozsudku řeč a nakolik tento nepochopitelný nezájem souvisí s předpokládanou budoucí inzercí v jejich hromadných sdělovacích prostředcích. Korupce by pak byla i logickým vysvětlením řady nestandardních kroků, ke kterým došlo při schvalování tohoto zákona. V té souvislosti pak není bez zajímavosti, že v podezřelém hovoru je uvedeno přímo jméno předsedy vlády a ministra financí.

6.1 Snaha o rozštěpení politické strany Věci veřejné a podezření na korupci v souvislosti s přijímáním zákona

101. Na začátku roku 2011 začala vládní koalice připravovat politickou diskusi na problematiku způsobu řešení vyrovnání státu s církvemi, která následně proběhla od dubna a ve zvýšené míře od května do srpna roku 2011. Příslušná místopředsdkyně strany VV a doktorka teologie Kateřina Klasnová již od zahájení příprav zdůrazňovala, a to stejně jako ostatní stěžovatelé podporující spravedlivé vypořádání státu a církví, potřebu, aby majetkové vyrovnání s církvemi bylo průhledné a spravedlivé. V té době Věci veřejné jako jediná vládní strana odmítaly neprůhledné vyrovnání s církvemi a tak začalo docházet k útokům na tuto politickou stranu. Podporu této straně přestaly vyjadřovat i sdělovací prostředky, které v budoucnu získají značné zdroje na reklamu od církevních institucí.
102. V dubnu 2011 v době zahájení koaličního jednání o problematice majetkového vypořádání, kdy Věci veřejné neodvolaly svůj požadavek na výčtový zákon, a průhledné financování vypořádání někdejší poslanec za Věci veřejné Jaroslav Škárka oznámil, že mu Vít Bárta předal obálku se 170 tisíci korunami. Následně s podobným oznámením vystoupila tehdejší šéfka poslaneckého klubu Věci veřejných Kristýna Kočí. V jejím případě šlo o půl miliónu korun. V té souvislosti pak došlo k zahájení trestního stíhání manžela místopředsdkyně Věci veřejných odpovědné za problematiku majetkového vypořádání s církvemi–Víta Bárty-pro skutek spočívající v nabídnutí a poskytnutí půjčky pro to, aby poslanci mohli i bez ovlivňování ekonomickými tlaky vykonávat svoji činnost, pro skutek, který od dob Rakouska-Uherska nebyl nikdy považován za poskytnutí úplatku. Došlo k zintenzivnění politického útoku na stranu Věci veřejné s cílem rozštěpit tuto stranu a prosadit vyvedení značného majetku ze státního majetku do soukromých rukou. Politická strana však i po zahájení trestního stíhání svého představitele a jeho odstoupení z funkce ministra 21. 4. 2011 odmítala i nadále neprůhledné vydávání majetků a poskytování diskriminačního „odškodňování“ církvím, stejně jako před tím bránila neúčelnému vynakládání prostředků na předraženou infrastrukturu.
103. V měsíci květnu došlo ke změně vlády spočívající v definitivním odstranění předsedy strany Věci veřejných Radka Johna z funkce místopředsedy vlády (od 13. července 2010 do 20. května 2011), předsedy Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí od (27. dubna 2011 do 20. května 2011), ministra vnitra (od 13. července 2010 do 21. dubna 2011). Politická stran však ani po vynuceném odstoupení předsedy z funkce ministra vnitra v dubnu 2011 a útoku na svého dalšího představitele Víta Bárty nezměnila svůj vztah k majetkovému vypořádání a odmítala okradení České republiky.
104. Snahu o rozštěpení strany Věci veřejné, na níž se snad měl podílet i nejvýznamnější prosazovatel majetkového vyrovnání s církvemi a bývalý předseda KDU-ČSL a nynější místopředseda TOP 09 a ministr financí Miroslav Kalousek, následně potvrdil i soud. V trestním řízení s Vítem Bártou a Jaroslavem Škárkou bylo v rozsudku Obvodního soudu

106. Podezření z nekalých praktik dále vyvolává skutečnost, že když pro odstranění pochybností navrhl 4. září 2012 Poslanec Otto Chaloupka zařazení nového bodu s názvem usnesení zavazující vládu k vytvoření a uzavření smlouvy do pořadu této schůze a navrhl k projednání nový bod, ve kterém Poslanecká sněmovna usnesením zavazuje vládu k vytvoření a uzavření smlouvy mezi státem a jednotlivými poslanci a jinými fyzickými osobami, kteří deklarují, že nebude prolomen rok 1948, pokud vstoupí v platnost zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a umožní těmto osobám potvrdit svoje osobní přesvědčení o správnosti tohoto zákona s tím, že za neprolomení roku 1948 budou státu ručit veškerým svým osobním majetkem, že v hlasování pořadové číslo 26 jej nepodpořil ani jeden z poslanců, kteří později pro návrh zákona hlasovali.

107. Stěžovatelé chápou, že někteří poslanci prosazují zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi diskriminující české občany a nekatolíky na základě svého přesvědčení. Pokud by jejich předek se podobně jako Erkinger ze Schwarzenbergu účastnil soudu s představitelem českého národa Janem Husem, který usiloval o navrácení majetku zabraného církvi políbečným, pokud by se jiný jejich předek hlásil k vyvražďování husitů a k tradicím národního neštěstí vyvolaného porážkou na Bílé hoře, jak správně připomenul poslanec Miroslav Grebeníček při třetím čtení, když uvedl: „Mám na mysli např. jistého Karla Schwarzenberga, který v roce 1889 na Zemském sněmu českém pronesl následující slova: "My nejsme potomci oné husitské šlechty, která protestovala roku 1415 na Sněmu českém proti koncilu kostnickému. My jsme potomci oné katolické šlechty, která u Lipan porazila tábory a na Bílé hoře husitské sbory české. My vidíme v husitech ne slavné bohatýry, ale bandu lupičů a žhářů, komunisty 15. století. A my Schwarzenbergové budeme bojovat proti vám, husitům, s touž vážností, jako pánové z Růže bojovali proti starým husitům.", pak by možná z přesvědčení hlasovali podobně jako místopředseda vlády a předseda politické strany TOP 09 Karl Johannes Nepomuk Josef Norbert Friedrich Antonius Wratislaw Mena von und zu Schwarzenberg pro zákon o majetkovém vyrovnání, který na tato neštěstí českého národa a státu přímo navazuje. Jejich předci však stáli na pozicích své země a svých spoluobčanů, nepodíleli se jako kníže Felix Schwarzenberg (1800–1852) ve funkci rakouského ministerského předsedy, na předpisech prosazujících vytváření církevního majetku např. nař. č. 3/1852 ř. z. a ani nezískali inkolát po bitvě na Bílé hoře, ale jsou se svoji zemí bytostně spjatí a její závažné poškození je pro ně i osobní tragédií. Proto vystupují proti diskriminačnímu zákonu, ale na rozdíl od jiných poslanců chápou jednání poslance Schwarzenberga a nepodezírají jej z nečestných byt' nevlasteneckých úmyslů.

7 Průběh legislativního procesu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi

108. V konkrétním případě vláda předložila Vládní návrh zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi (Sněmovní tisk 580) dne 18. 1. 2012 a určila za zástupce navrhovatele Ministryni kultury. Návrh zákona rozeslán poslancům jako tisk 580/0 dne 19. 1. 2012. Organizační výbor projednání návrhu zákona doporučil 1. 2. 2012 (usnesení č. 221). Určil

za zpravodaje poslance, kterým je **Marek Benda**, tehdejší místopředseda poslaneckého kubu ODS a předseda ústavněprávního výboru Poslanecké sněmovny, a navrhl přikázat k projednání **Ústavně právnímu výboru**.

7.1 První čtení návrhu zákona

109. První čtení proběhlo 3. a 7. 2. 2012 na 33. schůzi. Nejprve **Poslanec Bohuslav Sobotka** při projednávání návrhu schůze navrhl vypustit tento bod programu jednání s tím, že následně **Poslanec Zbyněk Stanjura** uvedl, že: „my ten návrh na vyřazení bodu 35 nepodpoříme s tím, že bude dostatek času, abychom otázky projednali ve výboru mezi prvním, druhým a třetím čtením.“ K věcnému projednání zákona však nedošlo a prosazovatelé církevních restitucí zahájili blokaci názorů zpochybňujících předložený návrh zákona a to nejen ze strany opozičních politiků, ale i odborné veřejnosti. Naopak poslanec Stanjura navrhl pevné zařazení tohoto bodu 35 na pátek jako první bod pátečního programu. V hlasování 33. schůze, 21. hlasování, 31. ledna 2012, v 15:42 pro zařazení bodu jako pevného bodu Pořadu schůze pro návrh ze 186 přítomných poslanců hlasovalo 102 poslanců, protinávrhu hlasovalo 66 poslanců. Pro návrh hlasovali všichni přítomní poslanci zvolení za ODS, TOP 09 a 18 poslanců VV. Následujícím hlasování o návrhu poslance Sobotky na vyřazení bodů 35 z pořadu schůze hlasování číslo 22 z přítomných 186 poslanců, pro 80, proti 93 poslanců, z nichž 13 bylo ze strany Věci veřejných. Návrh na vyřazení tak nebyl přijat a návrh zákona byl později projednáván v prvním a dalších čtení a to výslovně v důsledku slibů poskytnutých politické straně Věci veřejné ze strany premiéra ČR a to před tím, než bylo hlasováno o postoupení návrhu do 2. Čtení. Následně VV se postavili i protinávrhu poslance Jaromíra Tejce na přerušení jednání tohoto bodu a odročení do 1. dubna 2012, kdy hlasovali proti návrhu v hlasování číslo 85, které skončilo 75 hlasy proti návrhu a 75 hlasy pro návrh. Bez oklamání politické strany VV, která věřila představitelům státu a tomu, že návrh zákona bude řádně projednán, by tak nedošlo k přijetí a k projednávání vládního návrhu zákona a nemusela by být ani podávána tato Ústavní stížnost.

110. V úvodu projednávání návrhu zákona uvedla ministryně kultury, že: „Dámy a pánové, tento stát se v roce 1991 zákonem zavázal, že historický církevní majetek vypořádá, a dosud tak neučinil. Pokud se skutečně hlásíme k hodnotám právního státu, musí být naše povinnost jasná navzdory tomu, co si o církvích můžeme myslet. Řada odpůrců tohoto zákona si neuvědomuje, že pokud stát nyní řekne, že nebude plnit své sliby vůči církvím, protože je to nepopulární, zítra může totéž říci další skupině obyvatel.“ Obsahově tak navázala na ustanovení § 29 zákona o půdě (tzv. blokační paragraf), který zní: „*Majetek, jehož původním vlastníkem byly církve, náboženské řády a kongregace, nelze převádět do vlastnictví jiným osobám do přijetí zákonů o tomto majetku.*“ Zcela však opomenula, že tento paragraf není jenom slibem ve prospěch církví, ale zejména vůči obyvatelům ČR, že dojde k spravedlivému dokončení procesu zahájeného prezidentem Masarykem a všemi prvorepublikovými politickými stranami a to ještě před vznikem Komunistické strany pro odstranění historických křivd na českém národě způsobem, který byl předpokládán zákonodárcem ještě před rokem 1948, tj. dokončení znárodnovacího procesu za tabulkové

náhrady, a to při zohlednění plateb poskytovaných Českou republikou a její právním předchůdcem ve prospěch církvi, když podobná plnění jinému subjektu nebyla poskytována.

111. Vypořádání majetku církvi tak bylo pouze dílčím aspektem vypořádání státu s církvemi a zabezpečení toho, aby stát nebyl v rozporu s listinou v tom smyslu, že propaguje a podporuje církev oproti ateistickým organizacím. I v tomto aspektu ministryně pouze hovořila o tom, že církve mají být nezávislé na státu a nezmínila se o tom, že stát diskriminuje občany, kteří nejsou spojeni s jakoukoliv církví protiústavní ekonomickou podporou církvi spočívající mj. ve výplatě platů duchovních. Zároveň nepravdivě uvedla, že se církvím bude vracet pouze majetek, který církevním subjektům skutečně spáčil, aniž by se vyrovnala s ustanovením §2, které umožňuje i vydávání takového majetku, který církevním subjektům prokazatelně nepatřil.
112. Následně zpravodaj Marek Benda uvedl: „Podstatou tohoto návrhu zákona není navrácení církevního majetku. Ten bude navrácen stejně. Myslím, že kdo čte rozhodování, konstantní judikaturu Ústavního soudu, který k návrhu senátorů jednoznačně řekl, že činnost Parlamentu ve věci blokačního § je proti ústavní, a posléze v dalších svých nálezech řekl, může být požadováno, dává závěr, že majetek bude církvi vydán, ať už si to tady většina přát bude, nebo nebude, protože prostě tak stanovil Ústavní soud a tak nás k tomu povede soudní soustava.“ Již v tomto svém úvodu nesprávně vyložil nejenom judikaturu našeho Ústavního soudu.
113. Poslanec Benda jako zpravodaj navíc nepravdivě uvedl: „Dochází k situaci, kdy katolická církev se vzdává značné části svých nároků ve prospěch ostatních církvi právě proto, aby všem bylo umožněno do budoucna přežít a další fungování. Dochází poprvé v historii zemí Koruny české k situaci, kdy žádná z církvi a náboženských společností, které existují v zemi, není diskriminována, kdy nedochází k restituci jenom některé církvi, která zrovna byla příjemná v té době státu nebo jinému útvaru, který tady existoval. Myslím, že tohle jsou věci, které jsou historické a měly by být připomenuty.“, když zcela popřel judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, který mnohokrát judikoval, že na restituce není právní nárok, a tak se církve nemohly čehokoliv vzdát.
114. Následně místopředsedkyně Sněmovny Kateřina Klasnová několikrát zmínila snahu VV zjistit, odkud ministr financí vezme finanční prostředky na církevní restituce. Zdůraznila, že premiér poskytl VV garanci s tím, že převod majetku by měl být transparentní, a to díky požadavku VV na soupis majetku, který by měl jít přes vládu.
115. Stěžovatele zdůrazňují, že tato garance se následně nenaplnila, přestože příslib výčtového zákona byl důvodem, pro který věci veřejně podpořili další projednávání návrhu

zákona, protože při dodržení příslibu by bylo možné kontrolovat, zda se skutečně jednalo o majetek církví s prokázaným nabytím, zda byla či nebyla za tento majetek poskytnuta náhrada, aby bylo vyloučeno, i několikanásobné odškodňování za stejný mají, či vydávání majetku, jehož vlastnictví církvemi nebylo prokázáno či za který již byla vyplacena náhrada. Bez podpory VV, které se cítí oklamány, by nikdy nedošlo k projednávání návrhu zákona a návrh by byl zamítnut již v 1. čtení.

116. Místopředsedkyně Věcí veřejných při projednávání návrhu zákona pod vlivem zpravodaje a ministryně kultury uvedla a připomněla vládní slib slovy: „Církev nárok na restituce má. Zaznělo to tady z úst paní ministryně, zaznělo to zde z úst pana zpravodaje. Potvrzuje to výrok Ústavního soudu. Pokud by tedy církev zažalovala český stát o majetek, už těžko by republika soud vyhrála... Okamžité navrácení naturálií a naopak odložení finančního vyrovnání jsem ostatně já osobně navrhovala už během jednání, které jsme vedli v rámci skupiny koaliční k církevním vyrovnáním v průběhu od dubna do srpna loňského roku. Byla jsem se svým názorem v menšině, a tak jsem to respektovala. A to, aby ministr financí řekl, odkud vezme peníze na výplatu restitucí, to jsem také požadovala v rámci už vyjednávání. Nešlo o žádnou novinku Věcí veřejných z poslední doby. Církevní restituce rozhodně nejsou jedinou prioritou této vlády, a ačkoli se 2 mld. vyplácené z více než bilionového rozpočtu zdají marginální, je zapotřebí si uvědomit, že např. tato částka byla částka, která způsobila téměř krizi ve zdravotnictví a chyběla na výplaty lékařů. Takže garance, že nebudou opomíjeny jiné priority vlády, jsem považovala za nesmírně klíčové. ...Stojíme za garancemi, které poskytl v lednu Věcem veřejným premiér Petr Nečas. Převod majetku by měl být transparentní, a to díky požadavku Věcí veřejných na soupis majetku, který by měl jít přes vládu. Toto je samozřejmě ještě v jednání. Koalice se zavázala, že do konce března nalezne úspory ve státním rozpočtu a bude pracovat na omezení státního aparátu a byrokracie, aby tak vytvořila zdroje nejen pro vyrovnání s církvemi a aby jediným lékem na získávání peněz do státního rozpočtu nebylo zvyšování daní. Vyrovnání nebude na úkor ostatních cílů této vlády. Jak už jsem řekla, nepůjde ze sociálních výdajů, nepůjde z výdajů na školství, na dopravu ani z dalších zásadních oblastí.“

117. O nejasnostech, jak vláda dospěla k výpočtu částky pro finanční náhrady, hovořili v prvním kole i další – např. Michal Hašek, jini měli dotazy, na které nedostali odpovědi, například poslanec Antonín Sedla se ptal ministryně kultury, zda bude, či nebude stát v budoucnu vynakládat další finanční prostředky ze státního rozpočtu na opravu církevních památek, poslanec Stanislav Huml upozorňoval, že: „Daňový poplatník zaplatí církvím dvakrát. Dokonce možná třikrát. Nebylo vůbec vzato v úvahu, že celé století byly daňovým poplatníkem placeny všechny požitky církevních hodnostářů, připomínám zmíněných 422 miliard.“ Zároveň navrhl, aby bylo zakázáno pod přísným trestem použití jako sponzorského daru církevního majetku na volební kampaň jakékoliv politické strany. Na jeho slova o možném zneužití církevního majetku pro politický boj přitom došlo. Ve velmi krátké době po schválení Zákona o majetkovém vypořádání se začaly osoby prosazující církevní vyrovnání ať z řad církevních (kardinál Vlk), vědeckých (např. blog Ivo Cermana), ale i politických vyjadřovat k politickým otázkám a stávce studentů v Českých Budějovicích a přestaly respektovat výsledky demokratických voleb do zastupitelského sboru vyššího územního správního celku. Vážně tímto zákonem fakticky

vytvořeným ekonomických zázemím pro pravicové politické strany byla porušena ochrana svobodné soutěže politických stran, demokratické principy a o to v rozporu s článkem 22 Listiny práv a svobod.

118. Věci veřejné pod slibem předsedy vlády o odborné diskusi a následné úpravě zákona podpořili vládní návrh zákona i při hlasování o návrhu na vrácení předloženého návrhu navrhovateli k dopracování v hlasování číslo 124, kdy z přihlášených 180 poslanců pro návrh hlasovalo 76, proti 98 poslanců, takže návrh nebyl přijat. Podobně postupovali i při hlasování o návrhu na zamítnutí předloženého návrhu - hlasování číslo 126, kdy hlasovalo z přihlášených 178 poslanců pro 75, proti 100. Ani tento návrh nebyl přijat.
119. **Ústavně právní výbor** projednal návrh zákona a vydal 10. 4. 2012 usnesení doručené poslancům jako tisk 580/1 (*přerušuje projednávání*). Následně **Ústavně právní výbor** projednal návrh zákona a vydal 30. 5. 2012 usnesení doručené poslancům jako tisk 580/2 (*pozměňovací návrhy*).
120. Od prvního čtení do druhého čtení došlo k zásadní změně. Stalo se zřejmým, že vládní představitelé omítají odbornou i politickou diskusi po té, co se z Věcí veřejných, které trvaly na dodržení svého volebního programu a průzračném vypořádání, vyčlenila skupina poslanců včele s Karolínou Peak, z kterých a jejich souputníků později vznikla politická strana LIDEM. Od vzniku strany LIDEM zasedá osm členů v Poslanecké sněmovně, kam byli v květnu 2010 původně zvoleni na kandidátce Věcí veřejných: Lenka Andrášková, Dagmar Navrátilová, Karolína Peake, Viktor Paggio, Jiří Rusnok, Jana Suchá, Martin Vacek, Radim Vysloužil. Tito poslanci založili následně novou politickou stranu a zásadním způsobem přispěli ke schválení napadeného zákona. Bez jejich jednání by nikdy nedošlo k přijetí napadeného zákona.

7.2 Druhé čtení návrhu zákona

121. V druhém čtení Návrh zákona prošel obecnou i podrobnou rozpravou 6. 6. 2012 na 40. schůzi. Podané pozměňovací návrhy byly zpracovány jako tisk 580/3.
122. Již v úvodu svého vystoupení nesprávně uvedla ministryně obsah Nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/07 ze dne 12. 7. 2010, když tvrdila, že stát má dle Ústavního soudu za povinnost přijmout zákon, kterým vypořádá majetek, který minulý režim církvím zabavil. Ústavní soud přitom nikdy ve svém Nálezu nehovořil o tom, že minulý režim jakýkoliv majetek církvím zabavil, ale pouze, že existuje povinnost přijmout zákon, který by vypořádal historický majetek církví a náboženských společností. Navíc v bodě 92 výslovně stanovil,

že: „92. Ačkoliv Ústavní soud v několika svých rozhodnutích připomenul, že tzv. restituční zákonodárství vychází obecně z koncepce, že na restituce není ústavně založený nárok a že takový nárok neplyne ani z mezinárodních závazků České republiky, v citované věci sp. zn. Pl. ÚS 20/05 Ústavní soud rovněž konstatoval, že nečinnost zákonodárce (neupravení určité otázky) je protiústavní, pokud vyvolává další přímé protiústavní následky.“ Tento bod byl v celém legislativním procesu prosazovateli restitucí před poslanci zatajován: **Poslanec Zbyněk Stanjura** pak jménem dvou poslaneckých klubů navrhl, aby Poslanecká sněmovna jednala meritorně i procedurálně hlasovala o všech návrzích po 19. i po 21., případně i po 24. hodině a tento návrh, kdy hlasováním s pořadovým číslem 31 byl přijat díky hlasům z VV odejitých poslanců v čele s poslankyní Karolínou Peake.

123. V druhém čtení zároveň potvrdil **Poslanec Vojtěch Filip**, že blokační § do zákona o půdě byl dán do přijetí příslibeného výčetového zákona slovy: „jsem jeden z mála těch, a myslím, že tady je jenom kolega Vidím a kolegyně Parkanová, případně kolega Grebeníček, kteří u toho byli ve chvíli, kdy ve Federálním shromáždění vstal pan poslanec Lux a řekl, že je potřeba do zákona 229 dát blokační paragraf. Následovalo přerušení schůze Federálního shromáždění v obou komorách, dohodovací řízení a ten paragraf tam byl dán s tím, že vyrovnání bude výčetovým zákonem, a takový výčetový zákon tady je. Jakékoliv jiné tvrzení je v rozporu s historickou pravdou. To, že se tady nikde nenašla vůle, a byla tady možnost, aby příslušné blokační paragrafy - § 29 zákona o půdě byl anulován, a jakkoli se mohl vyjmenovat jiný majetek, kterým by se ta vůle tehdejšího zákonodárce naplnila, a bylo by to dáno docela jednoznačně.“

124. **Poslanec Michal Babák** upozornil na to, že byl vždy slibován výčetový zákon: „Vzhledem k tomu, že jsem byl součástí pracovní vládní komise pro vyrovnání s církvemi, kdy jsem byl jedním z jednání zabezpečován, že samozřejmě součástí narovnání s církvemi bude takzvaný výčetový zákon, který precizně pojmenuje počet a charakter navráceného majetku - na základě tohoto slibu jsem tehdy připojil svůj podpis pod výsledný návrh vyrovnání. Doposud vláda však tuto garanci nenaplnila. I z těchto důvodů poslanecký klub Věcí veřejných předložil dva pozměňovací návrhy, které chci touto formou načíst. Následně načel i další návrh, jejichž základem byla ochrana před vymyšleným restitučním nároky a to i ochrana trestněprávní.“

125. Místopředsedkyně **Poslankyně Kateřina Klasnová** připomenula, že finanční vyrovnání s církvemi je stanoveno neprůhledným způsobem a proč není výčetový zákon slovy: „Prosazovali jsme vrácení majetku nejen z důvodu co nejmenšího zatížení státního rozpočtu, ale i z důvodu nepříliš jasného výpočtu finančního objemu vyrovnání, který nedokázal uspokojivě vysvětlit ani ministr financí Miroslav Kalousek. Až později se mi dostal do ruky zápis z jednání vládní a církevní komise z července 2007, kde řekl tehdejší náměstek Ministerstva financí Eduard Janota: "Nejobtížnější bude ocenění majetku, za který bude poskytována náhrada. Celková částka 'dorovnání' bude dohodnuta politickou cestou. Je ale třeba ji odůvodnit výpočty." Tolik citace ze zápisu z 12. 7. 2007. Když pomínu výpočet, tak vláda nenašla ani odpovídající způsob, kde vzít prostředky na

finanční vyrovnán. V únoru jsem zde na půdě Sněmovny při projednávání církevních restitucí v prvním čtení řekla toto: "Stojíme za garancemi, které poskytl v lednu Věcem veřejným premiér Petr Nečas. Převod majetku by měl být transparentní, a to díky požadavku Věcí veřejných na soupis majetku, který by měl jít přes vládu. Co se stalo s tímto slibem? Když jsem naposledy hovořila o tomto závazku s vicepremiérkou pro boj s korupcí Karolínou Peake, sdělila mi, že soupis vydávaného majetku, který by měl chodit na vládu, brání ministr financí Miroslav Kalousek, a že tedy nebude."

126. Stejně tak **Poslanec Vít Bárta**: uvedl: „A já si dovolím v rámci debaty, kterou ještě vedla koalice s Věci veřejnými, připomenout právě v tomto kontextu zodpovědnosti jednu konkrétní dohodu. Ta konkrétní dohoda byla na tom - a byla uzavřena s panem premiérem, byla uzavřena s Karolínou Peake, že v momentu vydávání majetku, když už údajně - a slovo údajně třikrát podtrhávám - není možné udělat výčtový zákon, tak že alespoň vydávaný majetek bude na vládě schvalován. Připomínám, že vydávání, respektive jakákoliv majetkové rozhodnutí díky Věcem veřejným byla v jednacím řádu vlády změněna na takzvané hlasování po jménech. To znamená, že každý ministr je jasně evidován o tom, jak hlasoval v momentu, kdy vláda rozhoduje o jakékoli konkrétní majetkové kauze.“

127. Je tak zřejmé, že nejenom způsob výpočtu je nedemokratický, ale i to, že souhlas Věcí veřejných s návrhem zákona před tím, než se je podařilo nekalými praktikami rozložit pro prosazení majetkového vyrovnání s církvemi, byl vylákán podvodně a zákon byl prosazován ke škodě České republiky a jejích obyvatel.

128. Při následném hlasování pořadové číslo 33 o přerušení jednání do zítřka do 11. hodin bylo přítomno 163 poslanců, pro 79, proti 83 již hlasovali poslanci LIDEM jednotně s TOP 09 a ODS s to stejně jako o návrh na vrácení návrhu zákona výboru k novému projednání hlasování pořadové číslo 34, kdy bylo přítomno 163 poslanců, pro 77, proti 84 a stejně tak i při opakovaném návrhu na vrácení a hlasování o něm hlasování číslo 35, kdy bylo přítomno 162 poslanců, pro 74, proti 81. Bez rozložení strany Věci veřejné a případně pokud by i poslanci, kteří z ní odešli, nehradili svůj volební program, neprošlo by schválení církevních restitucí ani ve druhém kole.

129. Již při zahájení třetího čtení Poslanec Vladimír Koníček upozornil na odmítání vládní koalice odpověď na dotazy opozice a vypořádat se s nejasnostmi souvisejícími mj. s výpočtem náhrad slovy: "Opozice vystupuje s připomínkami k tomuto zákonu, upozorňuje na možná problematická ustanovení, ale vláda mlčí, paní ministryně ani pan premiér nereagují. Maximálně za zády řečníků pronášejí své poznámky a komentáře. Pojďte je říct sem na mikrofon, pane premiére. Když jsem tady už dvakrát upozorňoval na slova Tomáše Ježka, která jsou zapsána v knize rozhovorů Budování kapitalismu v Čechách, o tom, že koalice v roce 1996 uzavřela dodatek ke koaliční smlouvě, ve které se Václav Klaus, Josef Lux a Jan Kalvoda dohodli, že vrátí církvi 175 000 ha lesa

zabavených po válce, tedy před rokem 1948, já jsem se z tohoto místa ptal, jestli takový dodatek existuje, nebo pan bývalý ministr lhal. Vy jste, pane premiére, jen za mými zády pokřikoval, že lhal. Pojděte, pane premiére, před mikrofon a řekněte to celému národu nahlas! Stejně tak lidem vysvětlíte, proč chcete vrátit víc, než církve v poválečném období vůbec vlastnily. Já vím, historické prameny se i v tomto případě rozcházejí, ale není přece možné, aby chtěla vláda vrátit o 50 000 ha víc, než církve sepsaly k revizi první pozemkové reformy. To je chyba 20 % a to uznáte jako fyzik, že to není chyba měření, že to je chyba systémová.“ Na rozpory ve velikosti údajně zabraného majetku však v celém legislativním procesu nikdo nereagoval a poslancům je přes opakované výzvy při jednání Poslanecké sněmovny nevysvětlil.

7.3 Třetí čtení návrhu zákona

130. Třetí čtení proběhlo 15., 20., 22. 6. 2012 na 40. schůzi, kdy projednávání zákona bylo přerušeno. Projednávání pokračovalo 11., 13., 14. 7. 2012 na 41. schůzi. Návrh zákona byl schválen usnesením č. 1251.
131. I při třetím čtení bylo argumentováno tak, že představitelé vládní koalice poskytovali v souvislosti s přípravou zákona nepravdivé informace. Poslanec Michal Babák např. uvedl: „Vzhledem k tomu, že jsem byl součástí pracovní vládní komise pro vyrovnání s církvemi, kdy jsem byl ubezpečován, že samozřejmě součástí narovnání s církvemi bude takzvaný výčtový zákon, tedy precizně pojmenuje se počet a charakter navráceného majetku, na základě tohoto slibu jsem tehdy připojil svůj podpis pod výsledný návrh vyrovnání.“
132. Na konci svého vystoupení vznesl poslanec návrh, jehož řešení se stalo ukázkou typického zneužívání postavení předsedajícího představitelem vládní koalice a diskriminace opozice. Poslanec vznesl procedurální návrh na přerušování projednávání tohoto bodu do 5. září 2012 s tím, že žádá, aby se o tomto návrhu hlasovalo okamžitě. Následně, v době kdy mělo být hlasováno, ještě předsedkyně Sněmovny umožnila vystoupit poslanci ze svého politického klubu, který ani nebyl předsedou poslaneckého klubu. Ten požádal o 10 minutovou přestávku a tato přestávka byla ihned vyhlášena. Tím se umožnila změna složení počtu přítomných poslanců v zasedacím sále a zabránilo odložení projednávání zákona, Protokol zachycuje projednávání takto: „**Poslanec Michal Babák:** „... I z výše uvedených důvodů bych rád vznesl procedurální návrh a přerušil tento bod, bod č. 80, do termínu 5. září 2012. Děkuji. (Potlesk části poslanců.) **Předsedkyně PSP Miroslava Němcová** Pane kolego, promiňte ještě, chci se zeptat, zda o tomto procedurálním návrhu chcete nechat hlasovat nyní, hned, nebo po skončení rozpravy. (Odpověď mimo mikrofon-nyní.) Okamžitě, teď. Takže já přivolám naše kolegy do jednacího sálu a prosím všechny o chvíli trpělivosti, než se dostaví. Prosím pana kolegu. **Poslanec Jan Bauer:** Vážená paní předsedkyně, milé dámy a pánové, dovolte mi jménem poslaneckého klubu Občanské demokratické strany požádat o krátkou

10minutovou přestávku. Moc vám děkuji. **Předsedkyně PSP Miroslava Němcová** Takže 10 minut, sejdem se v 11.45 hodin a proběhne procedurální hlasování, které jsem oznámila. Je pauza do 11.45 hodin.“

133. Při následném řešení námítky proti po přestávce a postupu předsedkyně, kterou bylo umožněno přednést až po vyhlášené přestávce, sněmovna námítku v hlasování číslo 244 nepřijala a fakticky potvrdila právo klubů politických stran na vyhlášení přestávky a to dokonce i v době, kdy se má hlasovat o procedurálním návrhu. Toto právo však sněmovna obratem porušila, pokud se to vládní koalici hodilo a to při projednávání návrhu zákona po jeho vrácení Senátem.
134. Na nepravdivost údajů poskytovaných poslancům ze stran vlády upozorňovala řada poslanců. **Poslanec Vladimír Koníček** například uvedl: „V již zmiňované příloze číslo 6 je na webu ministerstva také soubor PDF s příklady vložky pozemkové knihy a vložek desek zemských. Paní ministryně, v tom samém dokumentu je napsáno o obeeném zákoníku občanském. Cituji: V § 431 uvádí: Ku převodu vlastnictví nemovitých věcí musí být nabývací jednání zapsáno do veřejných knih k tomu určených. V § 432 až 434 pojednávají o nutnosti existence a náležitostech tzv. vkladné listiny. Konec citace. Paní ministryně, když se na ty zápisy vkladů podíváte, tak na úplném jejich počátku je připsáno: Sine presentato, tedy Zapsáno bez vkladové listiny. Jak chcete na základě takových listin vydávat majetek? Na webu TOP 09 pod znakem strany s podporou starostů a heslem: Vaši důvěru bereme odpovědně, víc než si myslíte, je článek Vyrovnání s církvemi-výhody pro všechny. V tom článku je uvedeno mj. v části III. Konkrétní problémy obcí, cituji: Obec Modrá, Zlínský kraj. Obec má blokovánu téměř třetinu pozemků. Rozvoj obce je tak značně omezený. Z praktických důvodů je navíc do udržování blokováného majetku investováno z obecního rozpočtu přesto, že nemovitost majetkem obce není. Konec citace. Po nahlédnutí do databáze katastrů zjistíte, že katastr obce Modrá má rozlohu 180 ha. Pozemkový fond blokuje 26 ha a co je nejzajímavější, v již zmiňované příloze 6 na webu Ministerstva kultury je v evidenci církví zabavený majetek v katastru obce Modrá u Velehradu ve výši 1,5 ha lesa. A teď, babo, mď! Na základě čeho blokuje Pozemkový fond 26 ha, když církve mají ve své evidenci jen 1,5 ha, a to ještě lesa a ne orné půdy? A už vůbec ne žádnou stavbu, do které nemůže obec investovat! Ptám se, paní ministryně, porovnával někdo databázi Pozemkového fondu s databází církví? Nemusíte si to, paní ministryně, zapisovat, nemusíte na tu otázku ani odpovídat. Já si odpovím sám: Neporovnával. Jak to můžu s takovou určitostí tvrdit? Můžu, protože jsem se dne 12. ledna tohoto roku zeptal pana ředitele Pozemkového fondu. Cituji: V souvislosti s přijetím návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi si vás dovoluji požádat o následující informace: Jaké podkladové materiály poskytl fond Ministerstvu kultury popřípadě vládě České republiky pro přípravu zákona? Je možné od fondu získat podrobné informace o pozemcích, kterých se má vydávání týkat? Jsem poslancem za Zlínský kraj, požádal bych vás tedy o podrobnější informace o pozemcích, které mají být předmětem vydání v tomto kraji. Konec citace. Po několika urgencích mi 21. února tohoto roku přišla odpověď. Cituji: K vašim dotazům si vám dovoluji sdělit: Pozemkový fond České republiky neposkytoval Ministerstvu kultury České republiky žádné materiály, které by se týkaly seznamů pozemků, které budou podléhat vydání dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a

náboženskými společnostmi. Pozemkový fond České republiky nemá k dispozici seznam pozemků původního církevního majetku, na který by se vztahoval zákon o zmírnění některých majetkových křivd, které byly církvím a náboženským společnostem spáchány v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990. Pozemkový fond České republiky nemůže tedy poskytnout žádné další podrobnější informace, které se mají týkat vydávání původního církevního majetku, tedy ani majetku konkrétně ve Zlínském kraji. Konec citace. Podepsán Mgr. Radim Zíka, v té době ještě ředitel Pozemkového fondu.“ Přes následné výzvy **Ministryně kultury ČR Alena Hanáková** tyto rozpory nevysvětlila a zabývala se při další schůzi zcela odlišnými otázkami, přestože dle svých slov na toto vystoupení reagovala. Což komentoval **Poslanec Vladimír Koníček** takto: „Vážená paní předsedkyně, vážené kolegyně, kolegové, já bych chtěl z tohoto místa poděkovat paní ministryni za snahu. Když jsem zaslechl v jejím projevu své jméno, domníval jsem se naivně, že odpoví aspoň na převážnou většinu mých konkrétních dotazů. Ona však ve svém vystoupení zpochybnila pouze práci jednoho státního úředníka. Citovala zde z dopisu ředitele Pozemkového fondu, který mi napsal, že žádný seznam pozemků neexistuje. Paní ministryně tvrdí, že takový seznam má. Já vás, paní ministryně, tímto žádám, protože určitě existuje ve elektronické podobě, abyste mi na adresu konicekv@psp.cz během dnešního dne odeslala, abych se podle toho mohl zařídit. To je první věc. Věřím, paní ministryně, že ještě do konce rozpravy odpovíte na další konkrétní dotazy, které jsem zde v prvním, ve druhém, i ve třetím čtení přednesl. Vy jste totiž neodpověděla na nic!“

135. Vládní koalice, která se vyhýbala zodpovězení otázek a reakci na kritické připomínky následně prosadila omezení diskuse. **Poslanec Zbyněk Stanjura** v souladu s § 59 jednacího řádu navrhl omezení řečnické doby na 10 minut a současně navrhl počet vystoupení každého poslance na dvě. Tím fakticky v průběhu diskuse zabránil přednesení některých argumentů poslanci, kteří již vystupovali a ponechávali si argumenty na pozdější dobu, aby mohli podrobněji projednat jiné, když, pokud by v hlasování **77. hlasování** pro tento návrh nehlasovali odpadlíci z Věcí veřejných, tak by tento návrh nebyl přijat. U poslance Grebeníčka, jehož vystoupení bylo přerušeno při předchozím projednávání, tak došlo k fakticky k zabránění ve vystoupení v rozsahu, které bylo původně plánováno při jeho zahájení.

7.3.1 Odnětí slova poslanci Babákovi

136. Na snahu vládní koalice o omezení diskuse a předložení věcných argumentů pak reagoval klub strany Věcí veřejných tak, že pověřil operativně svého člena, který ještě 2x nevystupoval, aby přednesl stanovisko svého klubu spočívajícího v seznámení Poslanecké sněmovny s vědeckými argumenty vycházejících z téměř 200 historických odkazů a dalšími důkazy vysvětlujícími, proč má předložený návrh podvodný charakter. **Poslanec Michal Babák** přednášel v úvodu stanoviska klubu vědecký rozbor stávajícího právního zástupce stěžovatelů s názvem: "Co bylo ukradeno, musí být vráceno" aneb právní rozbor k problematice restitucí církevního majetku, který byl zveřejněn na webové stránce advokáta na adrese <http://www.akhradela.cz/clanky.html> a následně otištěn i v odborném tisku. Sněmovna však zabránila přednést celé stanovisko poslaneckého klubu a toto stanovisko předsedkyně poslanecké sněmovny potvrdila jednotně vládní koalice spolu

s odpadlíky ze strany Věci veřejné v 96. hlasování. Následně vládní koalice vyvolala takový hluk, že se další řečník téměř nemohl hovořit, resp. mu nebylo rozumět, jak vyplývá i ze stenozápisu. Když poslanec Vít Bárta žádal o nových deset minut pro hluk v sále, nebylo mu to umožněno přes nestandardní podmínky a následně mu slovo bylo odejmuto.

137. Poslanecká sněmovna tak odňala politické straně možnost, aby prostřednictvím svého poslaneckého klubu VV vyjádřila své stanovisko přednášené jeho pověřeným poslancem Michalem Babákem. Následně předsedkyně sněmovny nevytvořila standardní podmínky pro vystoupení dalšího poslance této strany. Poslanecká sněmovna a její předsedkyně tak společně omezily právo politické strany vystoupit prostřednictvím svého poslance, když omezila jeho řečnickou dobu v rozporu s § 59 odst. 1, přičemž poslanec přednášející historický náhled se prokazatelně neodchýlil od projednávané věci, protože historické argumenty odůvodňoval i předložený návrh i navrhovatel, kterým byla vláda ČR. Diskriminací politické strany VV v legislativním procesu došlo k faktickému porušení legislativní rovnosti a výklad použitý poslaneckou sněmovnou ČR a její předsedkyní je v rozporu s Listinou práv a svobod.

138. Již po třetím čtení se domáhal ochrany svých práv u Ústavního soudu poslanec Michal Babák, který přednášel toto stanovisko. Ústavní soud v usnesení sp. zn. Pl. ÚS 23/12 ze dne 9. října 2012 však odmítl ústavní stížnost v zásadě s argumentem, že legislativní činnost není možné považovat za zásah veřejné moci.

139. Při závěrečném hlasování s pořadovým číslem 158 z přihlášených 182 poslanců pro návrh zákona hlasovalo 93 poslanců, proti 89.

140. Poslanecká sněmovna postoupila dne 19. 7. 2012 návrh zákona Senátu jako tisk 391/0

7.4 Projednání návrhu zákona Senátem

141. Návrh zákona byl projednán dne 15. 8. 2012 na 25. schůzi Senátu. Senát návrh zamítl usnesení č. 713 po dlouhé diskusi, v které bylo oprávněně upozorňováno na rozpor návrhu zákona s Ústavou.

7.5 Projednáání návrhu zákona Poslaneckou sněmovnou po navrácení návrhu ze Senátu

7.5.1 Nedodržení termínu k projednání zákona

142. Návrh zákona ve znění, ve kterém byl postoupen Senátu rozeslán 17. 8. 2012 poslancům jako tisk 580/4. Dokument Senátu doručen sněmovně a rozeslán 17. 8. 2012 poslancům jako tisk 580/5.
143. Podle ustanovení § 97 odst. 3 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny § 97 jestliže Senát návrh zákona usnesením zamítne, předseda jej na nejbližší schůzi, nejdříve však za 10 dnů od doručení usnesení poslancům předloží Sněmovně, aby o něm hlasovala znovu. Návrh zákona je přijat, schválí-li jej Sněmovna nadpoloviční většinou všech poslanců.
144. Z výše uvedeného vyplývá, že předsedkyně Poslanecké sněmovny měla návrh zákona předložit na nejbližší schůzi, která by následovala nejdříve za 10 dnů od doručení poslancům, tj. na nejbližší schůzi po 28. 8. 2012, aby o návrhu Sněmovna hlasovala znovu s tím, že neschválí-li jej Sněmovna na této nadpoloviční většinou všech poslanců, nebude návrh přijat.
145. Následně se konaly mj. tyto schůze: 45. schůze ve dnech 4. až 7. září 2012, 46. schůze ve dnech 18. až 26. září 2012, 47. schůze ve dnech 23. října až 9. listopadu 2012. Ani na 45. schůzi hlasováním číslo 5 z iniciativy poslanců mnoha stran a ani na 46. schůzi po hlasování pořadové číslo 6 nebyl zákon zařazen na pořad jednání.
146. O návrhu zákona vráceném Senátem hlasováno 7., 8. 11. 2012 na 47. schůzi. Sněmovna setrvala na původním návrhu zákona /usnesení č. 1359 ze 47. schůze dne 8. listopadu 2012 k návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) /sněmovní tisk 580/4/ - zamítnutému Senátem/. Schválila tak návrh zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), podle sněmovního tisku 580/4.

147. Předsedkyně PS ČR tak nerespektovala § 97 odst. 3 jednacího řádu zákona 90/1995 Sb. platného znění a nezabezpečila, aby sněmovna v zákonem stanoveném termínu hlasovala o návrhu a to za součinnosti předsedy vlády Petra Nečase, který pro toto porušení zákona hlasoval.
148. Při schvalování tohoto návrhu zákona 7. 11. 2012 poté co ho Senát ČR vrátil do PS ČR, byl porušen zákon a to tak, že na řádné schůzi PS ČR se tento návrh neprojednal a PS ČR projednala jej v rozporu s jednacím řádem §97 odst. 3 na následné schůzi. Na toto se ohradili někteří poslanci, nebylo však na tuto námitku reagováno.
149. Při schvalování tohoto návrhu zákona 7.11.2012 poté co ho Senát ČR vrátil do PS ČR, byl porušen zákon a to tak, že na nejbližší řádné schůzi PS ČR se tento návrh neprojednal a PS ČR projednala jej v rozporu s jednacím řádem na pozdější schůzi. Proti porušení jednacího řádu se ohradili někteří poslanci. **Poslanec Vojtěch Filip** například uvedl: „A nyní mi dovoluji říct jeden z nejvážnějších důvodů, pro které si myslím, že tento návrh zákona vlastně nemůžeme projednávat. Vážené paní kolegyně, vážení páni kolegové, Poslanecká sněmovna projedná na nejbližší schůzi Poslanecké sněmovny zákon vrácený Senátem nebo prezidentem republiky, ať už je zamítnut, nebo ve znění postoupeném Senátem. Toto Poslanecká sněmovna ale odmítla, dokonce na váš návrh, vážení kolegové. Čili tento návrh už je dávno zamítnut. (Potlesk z lavic ČSSD.) Nikdy v historii české Poslanecké sněmovny se nestalo, že by zákon vrácený Senátem nebyl projednán na nejbližší schůzi, i když jsme ho neprojednávali na návrh třeba i jiných koalic, než je tady dnes, tak vždycky byl zařazen na schůzi, zahájeno jeho projednávání a to bylo přerušeno. Poprvé v historii této Sněmovny jste udělali, že jste ten zákon zamítli tím, že jste ho vyřadili ze schůze, na kterou byl ze zákona zařazen. Takže vám gratuluji k tomuto úspěchu! Jistě u Ústavního soudu bude dobře posouzen. V tomto ohledu bych rád věděl, jaké úplatky kdo dostane za to z těch miliard, které budete darovat z peněz daňových poplatníků těm, kteří si je nezaslouží. (Povzbuzující hlasy a aplaus zleva.). Na námitku, že zákon je neprojednatelný, však nebylo reagováno.

7.5.2 Hlasování po půlnoci

150. Dne 7. 11. 2012 byl návrh zákona projednáván i po půlnoci, čímž byl porušen § 53 odst. 1,2 jednacího řádu sněmovny, který stanoví: „§ 53 (1) Sněmovna zahajuje své denní jednání nejdříve v 9 hodin a končí nejpozději ve 21 hodin. Hlasování o návrzích zákonů, o pozměňovacích návrzích k nim a o mezinárodních smlouvách vyžadujících soubhlas Parlamentu a o změně této doby pro hlasování, lze zahájit nejpozději do 19 hodin. Na návrh nejméně jedné pětiny všech poslanců, případně dvou poslaneckých klubů se může Sněmovna usnést jinak. (2) Před koncem každého jednacího dne ohlásí předsedající den, hodinu a pořad příštího jednání. (3) Schůze Sněmovny se nekonají v pondělí, v sobotu a v neděli, pokud se Sněmovna neusnese jinak.

151. Pokud třetí věta prvního odstavce § 53 jednacího řádu umožňuje změnu, pak tato změna se nevztahuje k první větě, ale k druhé větě a vytváří podmínky pro to, aby zákonodárci v rámci vymezeného období 9 až 21 hod. mohli hlasovat i v době od 19,00 hod. do 21,00 hod. Nelze si ji vykládat tak, že usnesení PS ČR může změnit zákon, když ve smyslu §53 odst. 2. jeho koncepce jednoznačně vychází z toho, že den je kalendářním dnem. Zákonodárce tak brání tomu, aby jakákoliv vládní koalice nemohla např. fakticky zabezpečit de facto nepřetržité jednání poslanecké sněmovny a hlasování v době, kdy by část opozice se již pro únavu nemohla jednání zúčastnit. Interval od 21,00 hod. do 9,00 hod. tak má analogický smysl jako úprava nepřetržitého odpočinku mezi dvěma směnami dle zákoníku práce. Zaměstnanec má dle něj nárok na volno mezi dvěma směnami nejméně v rozsahu 12 hodin; ve výjimečných případech lze toto volno zkrátit na 8 hodin, ale v tom případě se o dobu zkrácení musí prodloužit hned následující volno mezi směnami; případy, kdy lze zkracovat volno mezi směnami jsou: nepřetržitý provoz, nerovnoměrně rozvržená pracovní doba, práce přesčas, práce v zemědělství, poskytování služeb obyvatelstvu (veřejné stravování, kultura, telekomunikace/pošta, zdravotnictví a sociální péče), naléhavé opravné práce při odvracení nebezpečí pro život či zdraví zaměstnanců a práce při živelných a mimořádných událostech
152. Je tak nutné považovat usnesení PS ČR přijaté dne 8.11.2012 v časných ranních hodinách za nicotné, přičemž předsedkyně PS ČR takto schválený zákon postoupila k podpisu prezidentovi republiky.

7.5.3 Hlasování o přestávce

153. V konkrétním případě byl přijat zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi navíc za situace, kdy se hlasovalo o přijetí zákona o přestávce, (vyhlášené 9. 11. 2012 cca v 0:27 h a odvolané na základě námítky hlasováním v 0:29). Žádný ze stěžovatelů-poslanců nemohl vznést při hlasování nebo bezprostředně po něm námitku proti průběhu nebo výsledku hlasování, jak předpokládá § 76 odst. 5 zákona č. 90/1995 Sb., o Jednací řádu Poslanecké sněmovny, když nedlouho po tomto hlasování předsedkyně Poslanecké sněmovny ukončila jednání daného jednacího dne, takže po uplynutí přestávky již nebyl kdokoli v jednací síni a další jednání pokračovalo až po několika hodinách od ukončení hlasování. Poslanci-stěžovatelé tak postupem Sněmovny a její předsedkyně byli zbaveni práva vystoupit, přednést stanovisko svého klubu i práva hlasovat a podávat námítky proti hlasování, když v průběhu přestávky, kdy je předsedkyně klubu VV sháněla, stačila předsedkyně PSP nechat odhlasovat zákon a ukončit jednání daného dne.
154. Skutečnost, že předem vyhlášená přestávka nebude, když všichni poslanci byli předsedající odhlášeni, se pak realizovala za situace, kdy předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu tolerovala takový hluk v jednací síni, že stěžovatelé-poslanci

s výjimkou předsedkyně poslaneckého klubu ani nevěděli, že se uskuteční jakékoliv hlasování. Ta, jakmile zjistila, že se má hlasovat o vyhlášené přestávce, tj. v době, kdy není opozice v sále, chvátala odvolat členy klubu z místnosti, kde měl klub zasedat, když pro hluk v sále se ani nedalo telefonovat. Chtěla tak přispět k ochraně demokratických svobod a parlamentarismu. Ve své snaze však pro rychlost předsedající směřující k ukončení schůze bez účasti opozice však nebyla úspěšná.

155. Stenozáznam zachycuje celou situaci takto: **Poslankyně Kateřina Klasnová**: Vážená paní předsedající, děkuji za slovo. Vážené kolegyně, vážení kolegové, my jsme si v dnešním dlouhém jednání dne ještě nevzali pauzu na jednání klubu, a já proto prosím o dvě hodiny pro jednání klubu Věcí veřejných. Děkuji. (Výkřiky a potlesk zprava.) **Předsedkyně PSP Miroslava Němcová** Vyhláшуji přestávku... (Námítky v sále.) Pardon. **Poslanec Zbyněk Stanjura**: Je to poměrně neobvyklé, navrhuji o tom hlasovat. (Potlesk.) **Předsedkyně PSP Miroslava Němcová** Tak já vás ale musím poprosit, abyste se všichni přihlásili, protože jste byli odhlášení. Paní kolegyně Klasnová. Prosím. **Poslankyně Kateřina Klasnová**: Já bych ráda připomněla, že dle jednacího řádu není nic neobvyklého, když si poslanecký klub vezme pauzu. Dneska jsme tady byli svědky toho, že si několikrát braly pauzu i koaliční kluby pro svoje jednání, kdy nejspíš právě tady pobíhala strana LIDEM se soupisem a s papírem, co chceme za to, že dneska tady budeme hlasovat církevní restituce, takže si myslím, že je zcela legitimní chtít dvouhodinovou pauzu. A pokud se tady dneska bude o tó dvouhodinové pauze hlasovat, tak chci říci, že to sem zavede určitý precedens, který se tady bude muset dodržovat vždycky, takže aby si to uvědomila Poslanecká sněmovna. A je to skutečně něco, co je proti jednacímu řádu a proti celé praxi Poslanecké sněmovny. Takže já na svém návrhu trvám a obávám se, že hlasování o této přestávce je něco, co se tady ještě nestalo a je to proti jednacímu řádu. (Projevy nesouhlasu v jednací sále.) **Předsedkyně PSP Miroslava Němcová** Pan kolega Stanjura. (V jednací sále je velký hluk.) Nepokřikujte nikdo na nikoho! Pan kolega Stanjura má slovo. **Poslanec Zbyněk Stanjura**: Není to proti jednacímu řádu. Nic takového jednací řád neříká. Je legitimní to navrhnout. Je legitimní o tom hlasovat. Ano, já jsem pochopil, co jste říkala - že když budeme hlasovat teď, budeme hlasovat i příště. Přesto trvám na svém návrhu, abychom o tomto hlasovali. (Potlesk.) **Předsedkyně PSP Miroslava Němcová** Poslanecká sněmovna nyní rozhodne. Prosím, abyste se všichni přihlásili a budeme hlasovat o návrhu pana poslance Stanjury, o námítce pana Stanjury proti přestávce. Zahajují hlasování číslo 155. Kdo souhlasí s panem poslancem Stanjurou, který vznáší námítku proti přestávce? Kdo je proti? Hlasování číslo 155. Přítomno 100, pro 97, proti 1. Takže bylo rozhodnuto, že přestávka se konat nebude.“ Hlasování se tak poprvé od zahájení projednávání celého zákona nezúčastnil ani jeden poslanec z opoziční strany.
156. Je tak zřejmé, že poslanecká sněmovna hlasovala poprvé ve své historii v době řádně vyhlášené přestávky přes to, že na skutečnost, že bude hlasovat v době přestávky, byla upozorněna.

7.5.4 Změna ve složení poslanecké sněmovny

157. K hlasování a projednávání zákona navíc došlo až po té, co nastala změna ve složení poslanecké sněmovny, kdy místo kritiků zadlužování České republiky-poslanců ODS Petr Tluchoře, Marka Šnajdra a Ivana Fuksy, kteří 8. 11. 2012 se na základě článku 24 Ústavy České republiky se vzdali mandátu poslance, aby nezatěžovali ekonomiky České republiky a nehradili své přesvědčení, pokud by hlasovali pro zákony ji zatěžující. Je tak sporné, jak by hlasování o zákonu dopadlo, pokud by se hlasovalo v termínu stanoveném jednacím řádem sněmovny. Dle sdělovacích prostředků měli být tito poslanci „odměněni“ za to, že odstoupili. Ivan Fuksa míří do čela Českého Aeroholdingu, Marek Šnajdr do dozorčí rady Čepro a Petr Tluchoř by měl podle neepsané dohody získat post ve skupině ČEZ (např. článek Druhý z "rebelů" ODS Marek Šnajdr dostal funkci. Nastupuje do dozorčí rady Čepro dostupný on line na <http://zpravy.ihned.cz/politika/c1-59010240-druhy-z-rebelu-ods-marek-snajdr-dostal-funkci-nastupuje-do-dozorci-rady-cepro>).

158. Na takto uvolněné poslanecké mandáty nastoupili náhradníci pan Miroslav Bernášek, Pavel Bohatec a Roman Pekárek, kteří pro napadený zákon hlasovali. Z nich Roman Pekárek byl již nepravomocně a následně pravomocně odsouzen pro korupční jednání.

159. Tolerováním nehlasování a vyčkávání s hlasováním až na dobu po změně v složení poslanecké sněmovny došlo k přímému porušení jednacího řádu a k porušení řádného legislativního procesu.

7.6 Legislativní proces u prezidenta republiky

160. Zákon byl doručen prezidentovi k podepsání již v ten samý den, kdy jej o přestávce Poslanecká sněmovna odhlasovala, tj. 8. 11. 2012 ve výročí bitvy, která zpečetila osud českého stavovského povstání a na dalších 300 let rozhodujícím způsobem ovlivnila osud českého státu. Onen den se střetla česká stavovská armáda a dvě armády katolické, armáda Katolické ligy a armáda císaře Svaté říše římské, který mnohými historiky včetně Otce národa Františka Palackého je vnímána následná doba jako doba temna pro český národ a jeho násilná rekatolizace. Zákon na tuto událost pak bezprostředně navazuje.

161. Mimořádná snaha o co nejdřívější odeslání zákona prezidentovi po jeho podepsání předsedkyní Poslanecké sněmovny je důkazem nejen o nestandardním postupu v legislativním procesu přijímání zákona, ale i o snaze, aby Zákon po možném vetu prezidenta projednala sněmovna ještě dříve, než dojde k předpokládanému pravomocnému odsouzení poslance Romana Pekárka, které v mezidobí nastalo, když hrozí jeho nástup

k výkonu trestu, a tím i snížení počtu reálně hlasujících poslanců pro diskriminační zákon poškozujícím Českou republiku. Tuto snahu prokazuje i přehled termínů o odeslání návrhu zákona prezidentovi z předchozích schůzí.

Období PS ČR od 4.9. 2012 do 8.11. 2012			
Vrácené či zamítnuté sněmovní tisky Senátem ČR	O návrhu zákona vráceném nebo zamítnutém se hlasovalo v PS ČR dne	Zákon doručen prezidentovi k podepsání dne	Kolik dní
659/3	5.9.2012	7.9.2012	2
695/3	5.9.2012	PS ČR zákon nepřijala	
564/9	5.9.2012	7.9.2012	2
584/5	6.9.2012	7.9.2012	5
692/3	6.9.2012	11.9.2012	5
693/3	6.9.2012	11.9.2012	5
537/5	19.9.2012	26.9.2012	6
574/5	19.9.2012	26.9.2012	6
577/8	19.9.2012	26.9.2012	6
582/4	19.9.2012	26.9.2012	6
594/4	19.9.2012	26.9.2012	6
604/3	19.9.2012	26.9.2012	6
621/3	19.9.2012	26.9.2012	6
580/4	8.11.2012	8.11.2012	0

162. Prezident zákon 22. 11. 2012 nepodepsal a nevrátil zpět sněmovně. Stanovisko prezidenta bylo rozesláno 22. 11. 2012 poslancům jako sněmovní dokument 4603 v době, kdy ještě prezident mohl změnit své stanovisko a neuplynula mu zákonem stanovená lhůta pro případné vrácení zákona. To svědčí též o nestandardním postupu předsedkyně sněmovny, která i prezidenta zbavila reálně možnosti změnit svůj názor v době, kdy byl k tomu dle Ústavy oprávněn a kdy mohl dle Ústavy změnit svůj dřívější záměr, např. na základě připomínek občanů.

7.7 Podpis zákona předsedou vlády a jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů

163. Schválený zákon byl doručen k podpisu premiérovi 28. 11. 2012, který jej ve velmi krátké době podepsal. Zákon byl vyhlášen 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb.

8 Návrh na rozhodnutí Ústavního soudu a podpisová doložka

Navrhovatelé navrhuji, aby Ústavní soud rozhodl, že:

- I. Ruší se usnesení Parlamentu České republiky, Poslanecké sněmovny 6. volebního období č. 1359 ze 47. schůze ze dne 8. listopadu 2012 k návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) /sněmovní tisk 580/4/ - zamítnutému Senátem, že: „Poslanecká sněmovna schvaluje návrh zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), podle sněmovního tisku 580/4.“
- II. Odkládá se vykonatelnost usnesení Parlamentu České republiky, Poslanecké sněmovny 6. volebního období č. 1359 ze 47. schůze ze dne 8. listopadu 2012 k návrhu zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) /sněmovní tisk 580/4/ - zamítnutému Senátem, že: „Poslanecká sněmovna schvaluje návrh zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), podle sněmovního tisku 580/4.“ do rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu na zrušení zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. a v případě úplného či částečného vyhovění do zveřejnění Nálezu ve Sbírce zákonů.
- III. Předběžně se odkládá účinnost publikace Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. do rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu na zrušení zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. a v případě úplného či částečného vyhovění do zveřejnění Nálezu ve Sbírce zákonů.
- IV. Odkládá se účinnost Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. do rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu na zrušení zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými

společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. a v případě úplného či částečného vyhovění do zveřejnění Nálezu ve Sbírce zákonů.

- V. Zakazuje se do rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu na zrušení zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. a v případě úplného či částečného vyhovění do zveřejnění Nálezu ve Sbírce zákonů vládě České republiky, Ministerstvu financí, Ministerstvu kultury, Ministerstvu zemědělství, Pozemkovému fondu České republiky, Lesům České republiky, s. p., Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových a všem dalším osobám uvedeným v Zákoně o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. jako osobám povinným či jakýmkoli jiným povinným osobám realizovat Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. či splnit jakékoliv povinnosti či jakoukoliv i dílčí povinnost z něj vyplývající.
- VI. Ústavní soud předběžně zakazuje oprávněným osobám realizovat Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášeného dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. či jakékoliv oprávnění z něj vyplývající.
- VII. Ustanovení § 64 odst. 1 písm. b) se ve slovech „nejméně 41“ a ve slovech „nejméně 17“ a odst. 5 ve slovech „požadovaným počtem poslanců nebo senátorů“ zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, se ruší dnem vyhlášení Nálezu ve Sbírce zákonů, pokud nerozhodne Ústavní soud jinak.
- VIII. Zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) vyhlášený dne 5. 12. 2012 ve Sbírce zákonů v částce 155 pod číslem 428/2012 Sb. se ruší dnem vyhlášení Nálezu ve Sbírce zákonů, pokud nerozhodne Ústavní soud jinak.

Na důkaz svého souhlasu s touto ústavní stížností a s návrhem na zrušení napadených předpisů resp. jejich částí v ní uvedených a to zejména Zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi) jako celku či jeho části tímto v souladu s ustanovením § 64 odst. 5 zákona o ústavním soudu jako spolunavrhovatel stížnost podepisuji.

V České republice dne 30. 12. 2012